Ազգ
Azg
armenian daily

27 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1996 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 36 (1042)

24 ժամում 2 ահաբեկչություն Իսրայելում. 27 մահ, 80 վիրավոր

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, WSJ, AFP: Կիրակի օրը ահաբեկչական երկու պայթյուն, մեկը՝ Երուսաղեմի ավտոբուսներից մեկում, մյուսը՝ Աշկելոնում՝ զինվորականների համար կանգառում, սպանեց 27 մարդու եւ վիրավորեց 80 հոգու, որոնցից 27-ը ծանր վիճակում տեղափոխվեցին հիվանդանոց: Պատասխանատվությունը ստանձնեց պաղեստինյան «Համաս» ծայրահեղական կազմակերպությունը, որ դեմ է հրեաների հետ խաղաղ համակեցության: Իսրայելի ու պաղեստինցիների միջեւ կնքված ինքնավարության պայմանագրի կնքումից ի վեր ամենաարյունալի այս ահաբեկչությունները, ըստ «Համասի» հայտարարության, փոխվրեժ է անցյալ ամիս այդ կազմակերպության ղեկավարներից Յահյա Այաշի սպանության: Վարչապետ Շիմոն Պերեսը կիրակի օրվա 2-րդ կեսին կառավարության արտահերթ նիստ գումարեց եւ առկախեց պաղեստինցիների հետ ինքնավարության շուրջ բանակցությունների շարունակումը, միաժամանակ պաղեստինցիների առաջ փակել տվեց իր երկրի սահմանները Արեւմտյան ափում եւ Գազայում: Այնուամենայնիվ, երկրում տիրապետում է ահաբեկչության եւ պայթող ինքնաշարժերի մասին խոսքը: Այսօր Երուսաղեմի փողոցներից մեկում ամերիկյան քաղաքացիություն ունեցող մի պաղեստինցի խուճապահար՝ ավտոմեքենան քշել էր կանգառում կանգնած մարդկանց վրա եւ սպանել 3 ու վիրավորել 10 հոգու: Սկզբում ենթադրվում էր նորից ահաբեկչություն: Դեպքի վայրում գտնվողները տեղում հաշվեհարդարի ենթարկեցին վարորդին: Ոստիկանության կարծիքով, կիրակի օրվա երկու արարքները, դատելով պայթուցիկ նյութերից, նույն ձեռքի գործն են: Անվտանգության ծառայությունները փնտրում են 28 տարեկան պաղեստինցի էլեկտրիկի՝ Մոհյեդդին ալ Շարիֆ անունով: Յասեր Արաֆաթը ցավ հայտնեց պատահածի համար ու դատապարտեց այն:

ՀՌԱԿ

Հանդիպում Գերմանիայի դեսպանատանը

Փետրվարի 26-ին, Հայաստանի Հանրապետությունում Գերմանիայի Դաշնակցային Հանրապետության դեսպանատուն այցելեց եւ ԳԴՀ լիազոր դեսպան Նորբերտ Հայնցեի հետ հանդիպում ունեցավ Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը: Հանդիպման սկզբում ՀՌԱԿ ատենապետը կուսակցության անունից ջերմորեն շնորհավորեց պրն Հայնցեին արտակարգ եւ լիազոր դեսպանի հավատարմագրերի հանձնման կապակցությամբ, վստահություն հայտնելով, որ դիվանագիտական նոր կարգավիճակում ԳԴՀ պետական ներկայացուցչությունը կծավալի էլ ավելի արդյունավետ գործունեություն հայ-գերմանական փոխհարաբերությունների հետագա զարգացման ուղղությամբ: Մեկուկես ժամ տեւած զրույցի ընթացքում արծարծվեցին ՀՀ եւ ԳԴՀ փոխհարաբերություններին, Հայաստանում ժողովրդավարական գործընթացներին, տարածաշրջանում ծավալված քաղաքական զարգացումներին առնչվող հարցեր:

Հանդիպում ՀՌԱԿ Գյումրիի գրասենյակում

Փետրվարի 26-ին, Գյումրիում իր ունեցած մի շարք հանդիպումների շրջանակներում, քաղաքի ՀՌԱԿ վարչականների հետ հանդիպեց Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների դեսպանության երկրորդ քարտուղար Մայքլ Սկենլան: Ծավալված զրույցի ընթացքում ամերիկացի դիվանագետը հետաքրքրվեց ՀՌԱԿ Գյումրիի քաղաքային կազմակերպության կառուցվածքի, նրա ակումբների, անդամների թվի, կազմակերպության գործունեության սկզբունքների հետ կապված եւ այլ հարցերով: Նրան հետաքրքրում էին նաեւ քաղաքի ռամկավարների վերաբերմունքն ու ակնկալիքները՝ կապված տեղական ինքնակառավարման մարմինների գալիք ընտրությունների հետ:

Դիվանագետին հետաքրքրող հարցերին պատասխանեցին ՀՌԱԿ ՀՎ անդամ, կուսակցության քաղաքային վարչության ատենապետ Գեւորգ Սկրտչյանը, Շիրակի գոտում ՀՌԱԿ գործիչ Անտոն Փիլոյանը:

Դեսպանության երկրորդ քարտուղարի Գյումրի այցելությունը նպատակ ուներ ուսումնասիրել այստեղ ԱՄՆ-ի դեսպանի այցելության եւ կուսակցությունների քաղաքային կազմակերպությունների հետ հանդիպման նպատակահարմարության հարցը եւ նախապատրաստել այդ այցը:

Հանդիպմանը մասնակցում էր ԱՄՆ-ի դեսպանատան երկրորդ քարտուղարի օգնական Ալլա Բակունցը:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Գորիս. Մահապատիժ զինվորներին սպանողներին

Գորիսում փետրվարի 21-23-ը տեղի ունեցավ Գորիս քաղաքի երեք բնակիչների դատավարությունը: 1995 թ. սեպտեմբերի 7-ին նրանք սահմանամերձ գոտում ավտոմատ զենքը առեւանգելու նպատակով սպանել էին Կապանի զորամասի 2 հայ զինվորի:

Հանցագործները 30-50 տարեկան, ընտանիքի ու երեխաների տեր մարդիկ են, իսկ նրանցից մեկը եղել էր նաեւ զինվորական:

Դատավարության ընթացքում բացահայտվեցին եղկելի ոճրագործության մանրամասները: Հանցագործները ՀՀ գերագույն դատարանի զինվորական գործերի դատական կոլեգիայի կողմից արժանի պատիժ ստացան՝ Կամո Շալունցը եւ Վաչիկ Ցոլյանը դատապարտվեցին մահապատժի, իսկ Համլետ Միրիմանյանը՝ 12 տարվա ազատազրկման: Բռնագրավվեց նաեւ նրանց ունեցվածքը:

ՍԵՐԳԵՅ [illegible]

ԷՆԵՐԳԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ

Երեւանցիները մինչեւ գարուն կօգտվեն երկժամյա անվճար լույսից

Երեւանի բնակչությունը եւս մի քանի օր կարող է «ըմբոշխնել» անվճար էլեկտրաէներգիայից օգտվելու հնարավորությունը: Այս մասին հայտնեցին Էներգետիկայի նախարարության լրատվական ծառայությունից: Երեկոյան ժամերին երեւանցիներին տեղ-տեղ լուսավորելու [illegible] ծրագիրը կրկին երկարաձգվել է, այս անգամ մինչեւ մարտի 1-ը: Աբոնենտները քաղաքի խնայդրամարկղներում կարող են ձեռք բերել ոչ թե 300, այլ ամբողջ 360 կիլովատ անվճար էլեկտրաէներգիա: Նրանք, ովքեր չեն հասցրել վճարել դեկտեմբեր եւ հունվար ամիսներին ստացած էլեկտրաէներգիայի գումարը, կարող են այդ անել միանգամից երկու ամսվա համար՝ մինչեւ մարտի 10-ը ներառյալ:

Իսկ ի՞նչ կլինի մարտի 1-ից հետո՝ առայժմ անորոշ է: Ենթադրվում է, որ «էներգամատակարարման գրաֆիկ» հասկացությունը կդառնա անցյալի գիրկը, եւ բնակչությունը էլեկտրաէներգիա կստանա ըստ վճարումների: Այնպես որ, բոլոր մեծ ու փոքր սպառողները պետք է ընդունեն «գողանը լայն բաց անելու» անխուսափելիությունը:

Էներգամատակարարման նման համակարգն արդարացված կլինի, թերեւս, միայն այն դեպքում, երբ ռեալի վճարումների օգնությամբ հավասարակշռված կլինի մատակարարումը, վերջապես լուծվի ձախ էլեկտրամատակարարման վերաբերյալ առայժմ անլուծելի հիմնախնդիրը:

[illegible]

ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆաբիո Կոսսին կքննարկի Ղարաբաղի խնդիրը

Ջոզեֆ Փրեսթը Բաքվում

Մեզ հասած ոչ պաշտոնական տեղեկությունների համաձայն, մարտի 1-ին Երեւան կժամանի Շվեյցարիայի արտգործնախարար Ֆաբիո Կոսսին: Հայտնի է, որ այժմ Շվեյցարիան նախագահում է ԵԱՀԿ-ում եւ արտգործնախարարի այցն էլ հիմնականում կընդգրկի Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի քննարկման շրջանակը: Ըստ երեւույթին, Ֆաբիո Կոսսին կամփոփի ԵԱՀԿ Մինսկի խմբում ԱՄՆ ներկայացուցիչ Ջո Փրեսթի եւ Ռուսաստանի ներկայացուցիչ Վլադիմիր Կազիմիրովի տարածաշրջան կատարած այցերի արդյունքները: Չի բացառվում, որ Շվեյցարիայի արտգործնախարարը Հայաստանի ղեկավարության հետ նախատեսվող հանդիպումներից զատ, զրույցներ ունենա նաեւ ԼՂՀ բարձրաստիճան ղեկավարության հետ: Անկախ դրանից, այցը կկրի խորհրդակցական-տեղեկատվական բնույթ: Շվեյցարիայի արտգործնախարարը նմանատիպ հանդիպումներ կունենա նաեւ Բաքվում: Մինչ այդ, փետրվարի 21-24-ը Հելսինկիում անցկացվեց Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ բանակցությունների հերթական փուլը:

Իսկ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը Լեռնային Ղարաբաղի խնդրին նվիրված իր հերթական նիստը անցկացնելու է փետրվարի 29-ից մարտի 1-ը: Ամենայն հավանականությամբ, Ֆաբիո Կոսսին նաեւ այդ նիստում քննարկված որոշումները կներկայացնի հայկական եւ ադրբեջանական կողմերին:

«Ազատություն» ռադիոկայանը հաղորդեց, որ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբին առընթեր ԱՄՆ-ի հատուկ ներկայացուցիչ Ջոզեֆ Փրեսթը երկուշաբթի օրը Բաքվում Ադրբեջանի արտգործնախարար Հասան Հասանովի հետ բանակցություններ է վարել: Փրեսթը Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ էլ է հանդիպել: Փրեսթի խոսքերով՝ Միացյալ Նահանգները մտադիր է հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման հարցում ակտիվացնել ջանքերը: Նա նշել է, որ դրանում նախագահ Բիլ Քլինթոնն էլ է շահագրգռված: Ամերիկյան դիվանագետը ընդգծել է, որ հարակից երկրներից եւ ոչ մեկը, այդ թվում Ռուսաստանն ու Թուրքիան, չի կարող այդպիսի բարդ խնդիրը միայնակ լուծել:

Կուբան ամերիկյան 2 օդանավ խփեց

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, WSJ: Ամերիկյան կառավարությունը մեղադրեց Կուբային շաբաթ օրը ամերիկյան քաղաքացիական երկու օդանավ խփելու եւ դրանով միջազգային օդանավորդության օրենքները խախտելու համար: Անզեն օդանավերը թռիչք էին առել Ֆլորիդայից, կուբացի փախստականների կողմից, եւ Հավանայի վերեւ հակակառավարական թռուցիկներ գցել: Կուբայական համապատասխան ծառայությունը նրանց զգուշացրել էր երկրի օդային տարածքը թողնելու համար, սակայն փրկված օդաչուներից մեկը հայտարարեց, որ իրենք արդեն միջազգային օդային տարածքում էին գտնվում, երբ կործանվեց ինքնաթիռը: Ամերիկյան կողմը պատրաստվում է նոր սանկցիաներ կիրառել Կուբայի դեմ:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Իռլանդացիները բողոքում են ահաբեկչության դեմ

ԴՈՒԲԼԻՆ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, WSJ: Հազարավոր իռլանդացիներ, սահմանի 2 կողմից, բողոքի ցույցի ելան վերսկսված ահաբեկչության ալիքի դեմ: Նրանք մասնավորապես պահանջեցին դարձյալ ուժի մեջ դնել «Իռլանդական գաղտնի բանակ» (IRA) կազմակերպության հայտարարած հրադադարը: IRA-ի քաղաքական հենարանը նկատվող Շին Ֆեյն կազմակերպությունը հայտարարեց, որ այսօր հանդիպումներ կունենա բրիտանացի պաշտոնատարների հետ եւ կպահանջի բոլոր կողմերի մասնակցությամբ խաղաղության բանակցություններ:

Դելավերում առաջ անցավ Ֆորբսը

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, WSJ: Նախագահական ընտրությունների հանրապետական ճամբարում կրքերը բորբոքվում են: 3-րդ նախնական քվեարկություններում առաջին եղակից առաջ անցավ մեծահարուստ հրատարակիչ Ֆորբսը, որը շահեց Դելավերի ընտրությունները: Սեպտեմբեր ամսին սկսած ընտրարշավից ի վեր Ֆորբսն արդեն ծախսել է 25 միլիոն դոլլար: Հանրապետականների մյուս 3 գլխավոր թեկնածուները աշխատեցին նվազեցնել Ֆորբսի հաղթանակի նշանակությունը, հայտնելով, որ իրենցից միայն նա էր ընտրարշավ ծավալել այնտեղ: Վաղը նախնական նոր ընտրություններ են տեղի ունենալու Դակոտայում, իսկ առաջիկա շաբաթ՝ Նյու Յորքում:

Բանգլադեշի կառավարությունը ճնշում է ընդդիմադիրներին

Բանգլադեշի կառավարությունը զանգվածային ձերբակալություններ կատարեց ընդդիմադիր կուսակցությունների շրջանակում, մինչ շաբաթավերջին հսկայական բողոքի ցույցերն անդամալուծել էին երկիրը: Ոստիկանության հետ բախումների ընթացքում վիրավորվել է շուրջ 200 ցուցարար: Ընդդիմության 4 ղեկավարներ ձերբակալվեցին շաբաթ օրը: Նրանց կուսակցությունները պահանջում են վարչապետ Զիայի հրաժարականը:

ԲՐՅՈՒՍԵԼ

Եվրամիությունը ճնշում է գործադրում Հունաստանի վրա՝ վերջ տալու Թուրքիային տրվող օգնության արգելափակմանը

ԲՐՅՈՒՍԵԼ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՏ, AFP: Եվրամիության անդամները միայն պայմանական օժանդակություն կցուցաբերեն Հունաստանին՝ Էգեյան ծովի փոքրիկ կղզու վերաբերյալ Թուրքիայի հետ նրա վիճաբանության հարցում, երբ արտգործնախարարները Բրյուսելում քննարկեն այդ հարցը: Սպասվում է, որ նախարարները աջակցություն ցույց կտան Հունաստանի որոշմանը՝ Հաագայի միջազգային դատարանի օգնությամբ վերջ տալու այդ վիճաբանությանը, որը պատերազմի եզրին էր հասցրել այդ երկու երկրներին անցյալ ամիս: Բայց Հունաստանը ստիպված պետք է լինի փոխել իր որոշումը՝ Թուրքիային տրվող եվրամիության օգնությունը արգելափակելու մասին: Մի շարք երկրներ արդեն նախազգուշացրել են Աթենքին, որ վերջինիս դիրքորոշումը կարող է խանգարել Կիպրոսի՝ Եվրամիության անդամ դառնալու վերաբերյալ բանակցություններին: Անցած շաբաթ Հունաստանը Եվրամիության իր գործընկերներին ասել է, որ ինքն անընդունելի կլինի համարել 375 մլն էկյուի (485 մլն դոլլարի) օգնությունը, որը ենթադրվում էր հատկացնել երկուշաբթի օրը: Այդ գումարը պետք է փոխհատուցի Եվրամիության հետ մաքսային միության մեջ մտնելու կապակցությամբ Թուրքիայի արդյունաբերության կորուստները: Եվրամիության կառավարությունների անդամները գտնում են, որ Թուրքիայի հետ մաքսային միությունը, որը տարիներով խոչընդոտվում էր Հունաստանի կողմից, շատ կարեւոր է Միության հարավարեւելյան թեւի կայունությունը պահպանելու համար: Թուրքիային տրվող օգնությունը խոչընդոտելուց բացի Հունաստանը նաեւ պնդել է, որ հետաձգվի մարտի 25-ին նշանակված Եվրամիության եւ Թուրքիայի համատեղ խորհրդակցությունը: Այդ օրը Հունաստանում ազգային տոն է, որի ժամանակ նշվում է Օսմանյան լծից անկախություն բերած 1830 թվականի ապստամբության տարելիցը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Մի քանի ամիս առաջ «Ազգը» անդրադարձել էր դիֆթերիայի դեմ ծավալված պատվաստումների ծրագրին։ Նյութի առիթ էին ծառայել ընթացող լուրերն այն մասին, որ ստացված պատվաստանյութը վտանգավոր է, և նույնիսկ արձանագրվել էին մահացության դեպքեր։ Այդ կապակցությամբ մենք հանդիպել էինք ՀՀ առողջապահության փոխնախարար Ա. Մկրտչյանին և Հիգիենիկ ու համաճարակային հսկողության վարչության պետ Մ. Մանրիկյանին։ Խորհրդային պատվաստումներն իզուր չեն։ Իսկ վերջերս, գրիպի համաճարակի ավարտից հետո, վերսկսվել են դիֆթերիայի պատվաստումները։ Հիշեցնենք, որ պատվաստում կատարում են երկու տարիքային խմբերի՝ մինչև 14 տարեկան երեխաներին և 17-60 տարեկաններին (պատվաստանյութը 10 տարին մեկ նորոգելու անհրաժեշտություն է զգացվում, երբ համաճարակի սպառնալիք է ուրվագծվում)։ Քաղաքի միանգամայն տարբեր թաղամասերում պոլիկլինիկաների աշխատակիցները

Կրկին հարկ համարեցինք դիմել պրն. Մանրիկյանին, ճշտելու համար, թե որն է հապճեպ պատվաստումների պատճառը՝ համաճարակի՞, թե պատվաստանյութի ժամկետանց դառնալու վտանգը։ Մեզ պատասխան տրվեց, որ յուրաքանչյուր գործ անհրաժեշտ է հասցնել որոշակի ժամանակահատվածում, որովհետև առաջ են գալիս նորերը, որոնք նույնպես պետք է հասցնել։ Իրենց հերթին մեր իրազեկ աղբյուրները հայտնեցին, որ ԱՀԿ Հայաստան առաքած պատվաստանյութն ա-

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Պատվաստումներ. Երբ Մուհամեդն է գնում լեռան մոտ

Նրանք հերքել էին լուրերը՝ հավաստիացնելով, որ Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության (ԱՀԿ) պատվաստանյութն ստացվել է միանգամայն բարի նպատակներով։ ԱՀԿ-ն համարում է, որ առաջիկայում աշխարհում գլուխ կբարձրացնեն զանազան վտանգավոր հիվանդություններ, և համաճարակները սանձահարելու նպատակով իրականացնում է պատվաստումների համայիր ծրագրեր։ «Ազգն» իր էջերում բազմիցս դրվատել է «Աշխարհն առանց պոլիոմիելիտի» ծրագիրը, որի կապակցությամբ նախարարությունը գովազդային մեծ կամպանիա էր ծավալել։ Ինչպես տեղեկացանք իրազեկ աղբյուրներից, պոլիոմիելիտի վտանգ Հայաստանում չէր արձանագրվել։ Բացի այդ, նախարարությունում ասուլիսներից մեկի ժամանակ առիթ ունեցանք լսելու, որ ծրագրերից մեկին ԱՊՀ երկրներից արձագանքել է միայն Հայաստանը։ Արդյո՞ք մեր հանրապետությունը համախ անհիմն խանդավառ չէ։ Այնուամենայնիվ, պետք է ընդունել, որ կան-

հայտնվում են քաղաքացիների բնակարաններում և առանց երկար-բարակ բացատրությունների «փրկում» նրանց դիֆթերիայի վտանգից։ Լինում են նաև քաղաքավարա-նախազգուշական խոսքեր, զանգում են և հրավիրում են պոլիկլինիկա։ Զանազան պոլիկլինիկաներ մեր հեռախոսային հարցումներին պատասխան տվեցին, որ քաղաքացիների ինքնակամ այցելությունները չափազանց քիչ տոկոս են կազմում, ուստի նախարարության կողմից հրահանգ է եղել իրականացնել [illegible] կարգ։ Գերադասելի է, իհարկե, պատվաստումը կատարել ամբուլատոր պայմաններում, բայց քանի դեռ օդի ջերմաստիճանը չի բարձրացել +2-8 աստիճանից (պատվաստանյութը պետք է պահել ցածր ջերմաստիճանում), չեն հակացուցված նաև այցելությունները։ Չնայած այդ ջանքերին, պատվաստումների տոկոսը դեռ շատ ցածր է։ Բնակիչների մի մասը հրաժարվում է, մյուսներին պատվաստումը հակացուցված է, երրորդ մասը բացակայում է քաղաքից։

մեծերին էլ ուշադրություն չեն գնահատում [illegible] դեմ։ Պարզապես հասուն տարիքում պատվաստումն ուղեկցվում է մի քիչ ավելի բարդ հետևանքներով, քան մանկական հասակում։ Իսկ ինչ ասացին նույն աղբյուրները համաճարակի լինել-չլինելու մասին՝ այլ հարց է։ Բայց կուզեինք խորհուրդ տալ նախարարությանը իրենց աշխատանքների կազմակերպումը դյուրացնելու նպատակով զանգ չառնել զանգվածային լրատվության միջոցների դեմ։ Դրա համար մեծ ջանքեր պետք չեն, մեկ ժամը առավելը, անգամ միայն պետական լրատվության միջոցների տեղեկությունը տալն, անշուշտ, մեծ աջակցություն կբերի։ Իսկ եթե անհրաժեշտ է ինֆորմացիայի որևէ չէրս բաժանել լրագրողներից, պարտադրում ենք, այդ մակարդակի պետական այրերը պետք է տիրապետեն խոսքի քաղաքակրթության նորմերին։ Բայց գլխավորը՝ խնդիր կատարելու համար վստահության գործոնի պահպանման մասին չպետք է մոռանալ։

ԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ

Օտարերկրյա ուսանողները նախապատվությունը տալիս են բժշկական և ճարտարագիտական համալսարաններին

Հայաստանում ներկայումս սովորում են 743 օտարերկրյա ուսանողներ, որոնցից 86-ը ասպիրանտներ են, իսկ 11-ը ստաժորներ։ Հայաստանի կառավարությունն ամեն տարի սփյուռքահայ ուսանողների պետական պատվերի նոր քանակ է սահմանում։ Նոր ուսումնական տարվա պլանը կազմելու համար ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը դիմել է արտգործնախարարությանը, որպեսզի դեսպանատների միջոցով ճշգրտի օտարերկրյա պետությունների պահանջարկը ուսանողների թվի և նախընտրած մասնագիտությունների վերաբերյալ։ Նախարարության արտաքին կապերի վարչության պետ Տիգրան Բալայանը հայտնեց, որ պահանջարկի մասին նախնական պատկերացումը կօգնի պետպատվերի ճիշտ բաշխմանը ըստ պետությունների և ըստ բուհերի։

Հայաստանում սովորող սփյուռքահայ ուսանողների գերակշիռ մասը Միջին և Մերձավոր Արևելքի երկրներից են՝ Իրան, Սիրիա, Լիբանան, Հորդանան, Եգիպտոս և այլն։ Պետական պատվերի շրջանակում Հայաստանում ուսանող օտարերկրացիները սովորելու են գալիս պետական կամ միջկառավարական պայմանագրի հիման վրա։ Մասնավորապես Սիրիայի Արաբական Հանրապետության հետ կնքված նման մի պայմանագրով ամեն տարի ուսանելու են գալիս հինգ ուսանողներ և 25 ասպիրանտներ։ Նմանատիպ պայմանագրեր են գործում նաև այլ պետությունների հետ։ Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունում գործող վճարովի համակարգը տարածվում է նաև օտարերկրացիների վրա։ Երկու դեպքում էլ հաշվի է առնվում դիմորդի տվյալ բուհին համապատասխան գիտելիքների ընդհանուր մակարդակը։ Ընդունելությունը կատարվում է հետևյալ սկզբունքով՝ նախարարությունում գործող համապատասխան հանձնաժողովը ծանոթանում է դիմորդի անձնական գործերին ու նրա կրթական ընդհանուր մակարդակը որոշելով է այն համապատասխանում Հայաստանի Հանրապետության բուհերի պահանջներին, որից հետո նրան համապատասխան բուհի նախապատրաստական ֆակուլտետում սովորելու իրավունք է ընձեռում։ Նախապատրաստական բաժինը դրական ցուցանիշով ավարտելու դեպքում նա կարող է ուսումը շարունակել տվյալ ուսումնական հաստատությունում։

Վճարովի սկզբունքով ուսանելու եկած օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ մասը նախապատվությունը տալիս է Երևանի պետական բժշկական, ճարտարագիտական համալսարաններին, ճարտարապետաշինարարական ինստիտուտին և Երևանի պետական համալսարանին։ Օտարերկրացիների տարեկան ուսման վարձը կազմում է 500-ից 1500 դոլլար, ըստ բուհերի։

Վարչության պետը հավաստիացրեց, որ մասնավորապես Երևանի պետական բժշկական և ճարտարագիտական համալսարանները կարող են ապահովել այն կրթական որակը, որը համապատասխանում է ստանդարտին, և օտարերկրացիները չեն խուսափում տվյալ բուհերում վճարովի սկզբունքով սովորելուց։

Պրն. Բալայանի ասելով, բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդհանուր պետպատվերի իջեցման հետ միասին օտարերկրյա ուսանողների պետպատվերի քանակը նույնպես փոփոխություն է կրել, այս տարի կընդունեն ընդամենը 50 օտարերկրյա ուսանող։ Օտարերկրյա քաղաքացիներից Հայաստանում սովորում են հնդիկներ, հորդանանցիներ... Վերջին տարիներին օտարերկրացիների թիվն աճել է մի քանի անգամ, ընդլայնվել է նաև պետությունների շրջանակը, ի տարբերություն խորհրդային ժամանակների, երբ Հայաստանը, բացի սփյուռքահայ ուսանողներից, առանց Մոսկվայի միջամտության օտարերկրացիների ընդունելու իրավունք չուներ։

Հայաստանում ներկայումս ուսանելու են գալիս նաև ներքին սփյուռքից՝ Վրաստան, Աբխազիա, Ռուսաստան, Ուկրաինա և այլն, որոնք նույնպես նախապատվությունը տալիս են բժշկական, իրավաբանական, օտար լեզուների և տնտեսագիտական բուհերին։ Պրն. Բալայանը տեղեկացրեց, թե նախարարության կոլեգիային առաջարկելու են, որպեսզի նշված բուհերում առավելագույնս նվազեցնի պետպատվերի շրջանակում սովորող ներքին սփյուռքից եկած ուսանողների թիվը, որովհետև սպառվել է հայաշատ շրջանների [illegible] մասնագիտություններին, որոնք անհրաժեշտություն են հայաշատ շրջանների համար։

ՍՈՍԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ապրիլի 1-ից ենթադրվում է սկսել ավանդների ինդեքսացիան

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ ՀՀ Աժ որոշման համաձայն, սեփականաշնորհման ընթացքում ստացված դրամական միջոցների 15 տոկոսը պետք է նպատակաուղղվի բնակչության ավանդների ինդեքսավորմանը։ Այդ նպատակով 1996 թ. նախատեսվում է հանրապետության պետբյուջեից 300 մլն դրամ հատկացնել։ Ինչպես Նոյյան Տապան գործակալության թղթակցին հաղորդեց Խնայբանկի վարչության նախագահի տեղակալ Արծրուն Թորոսյանը, բանկի ղեկավարությունը ՀՀ կառավարությանն առաջարկել է ինդեքսավորումն սկսել ապրիլի 1-ից։ Ա. Թորոսյանի խոսքերով, ենթադրվում է, որ կինդեքսավորվեն 1993 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ առկա ավանդագումարները։

Գոնե այս անգամ աշխատավարձերը բարձրանան առանց գների

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ։ Առաջիկայում հանրապետությունում նախատեսվում է բյուջետային հիմնարկների աշխատողների աշխատավարձերի բարձրացում։ Համաձայն ՀՀ կառավարությունում ստացված տեղեկատվության, չնայած առայժմ նշված չեն բարձրացման չափերը, այնուամենայնիվ հույս կա, որ այն բավականին զգալի կլինի։ Այլապես, մեծ անհամամասնություն է ստեղծվել բյուջետային և ոչ բյուջետային հիմնարկների աշխատողների աշխատավարձերի միջև։ Նշենք նաև, որ անցյալում աշխատավարձերի բարձրացումները հանրապետությունում ուղեկցվել են «անպատկանագված» որոշ ապրանքների և ծառայությունների գների ավելացմամբ։ Հուսանք, որ այս անգամ այդպես չի լինի։

«Դրոյի» գործով դատական նիստը չկայացավ

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Այսօր այսպես կոչված «Դրոյի» գործով Գերագույն դատարանի նիստը չկայացավ մինչև ցուցմունքներ տալը իր պաշտպանի՝ Ալբերտ Քարամյանի հետ հանդիպելու մասին մեղադրյալ Արմեն Գրիգորյանի խնդրանքով։ Ա. Գրիգորյանը հրաժարվեց ցուցմունքներ տալ և մասնակցել դատավարությանը՝ հայտարարելով, որ ցուցմունքներ կտա Արսեն Արծրունուց հետո։

Հաց. Վերին օղակներում նկատողություն, ներքին օղակներում հեռացում

ՀՀ գյուղատնտեսության և պարենի նախարարության որակի և ստանդարտների տեսչական վարչության անցկացրած ստուգումների արդյունքները և եզրակացությունները հաշվի առնելով, վերջին շրջանում նկատողություն է հայտարարվել Երևանի հացթխման համակարգի վեց ձեռնարկությունների տնօրեններին։ Նման «պատվի» են արժանացել թիվ 9, 2, 5, 3 հացի գործարանների, «Իսպիա» հացի ձեռնարկության և «Քանաքեռի» փորձարարական արտադրական հացի գործարանի տնօրենները։

Վերջիններիս հանձնարարվել է հացի արտադրության ստանդարտների խախտման համար մեղավոր պաշտոնյաներ անձանց ենթարկել կարգապահական պատասխանատվության, ինչպես նաև հայտնաբերված թերությունները վերացնելու նպատակով անցկացնել կոլեկտիվների արտադրական խորհրդակցություններում և միջոցներ ձեռնարկել ստանդարտների պահանջներին համապատասխան արտադրանք ապահովելու ուղղությամբ։ Հարկ է նշել, որ հայտնաբերված խախտումների համար երկու հացատուն 16 (խանութների վարիչներ, վաճառողներ) և արտադրական ձեռնարկությունների ներքին օղակների 22 պատասխանատու աշխատողներ (հացթուխ վարպետներ, արտադրամասի պետեր) հեռացվել են աշխատանքից։ Պարբերական ստուգումների արդյունքում, ստանդարտները խախտելու և ցածրորակ հաց արտադրելու համար փակվել են նաև որոշ արտադրամասեր։

ԱԳՐՈՊՐԵՍ

Ինչպես ստանալ Հայաստանից ելքի թույլտվություն

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Արտերկիր մուտք գործելու թույլտվությունը ձևակերպվում է միայն տվյալ երկրի դեսպանատան կողմից, իսկ ՀՀ նոր անձնագրում Հայաստանից ելքի և հանրապետություն մուտք գործելու հինգ տարի ժամկետով թույլտվության վավերացում կատարում է ՆԳ նախարարության անձնագրային և վիզաների վարչությունը», նշեց հիշյալ վարչության պետի տեղակալ Վահե Հարությունյանը։

Վավերացումից հետո ՀՀ քաղաքացիները իրավունք ունեն առանց վարչությանը տեղեկացնելու դուրս գալ հանրապետությունից կամ վերադառնալ։

Եթե Հայաստանի քաղաքացին որևէ երկրից անհատական հրավեր է ստացել, ապա անձնագիրը և նոտարական գրասենյակում թարգմանված ու հաստատված հրավերը պետք է ներկայացնի ՆԳՆ անձնագրային և վիզաների վարչության հրավերների բաժին, որտեղ համապատասխան հարցաթերթիկ ստանալուց հետո կազմված գործը ուղարկվում է համապատասխան ստուգումների։ Այդ ամենից հետո քաղաքացին ելքի թույլտվության համար կատարում է համապատասխան տուրք, ապա նոր անձնագրում վավերացվում է ելքի թույլտվությունը։ Եթե դիմողը դեռ չի հասցրել փոխել իր անձնագիրը, ապա հինն ուղարկվում է բնակության վայրի անձնագրային բաժին, որտեղ նորով փոխարինվելուց հետո է միայն ելքի թույլտվությունը ձևակերպվում։

Ինչ վերաբերում է «գործուղումների» մեկնողներին, ապա անձնագրային և վիզաների վարչությունը ըստ ամսվա մեկ պայմանագիր է կնքում Հայաստանի այն գործուղումային ընկերակցությունների հետ, որոնք համապատասխան պայմանագրեր ունեն կնքած որևէ երկրի հետ։ Այդ ընկերակցությունները վարչությանն են ներկայացնում գործուղումների խմբի ցուցակը, որի համար նույն կարգով կատարվում է համապատասխան ստուգումը, և թույլտվությունը ձևակերպելուց հետո խումբը տվյալ կազմակերպության ներկայացուցչի հետ իրավունք է ստանում մեկնել արտերկիր։

Ըստ պրն. Հարությունյանի, թույլտվության ձևակերպման ամբողջ այդ գործընթացի ժամկետը կախված է ստուգումների արդյունքներից և օրենքով որոշակիորեն սահմանված չէ։

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 5 տարի
Հիմնադիր և հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երևան 375010, Հանրապետության 47
հեռ. 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ՂՈՒԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ձևավորում / 581841
Ոճը և տառատեսակը ԳՈՒՆԷԼ ՂԱՒԱՐԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային էջադրումը
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

Լորենս Այվազյան. «Եվրասիան» կդառնա մնայուն կազմակերպություն

ԱՊՀ երկրներում տնտեսական եւ ժողովրդավարական բարեփոխումների անցկացմանն օժանդակելու նպատակով ԱՄՆ կառավարության նախաձեռնությամբ 1992 թ. ստեղծվեց «Եվրասիա» հիմնադրամը: Ֆինանսավորվելով ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության կողմից, հիմնադրամը, ըստ նախնական ծրագրի, 1993-1997 թթ. ընթացքում 75 մլն. դոլլար ընդհանուր արժողության անհատույց դրամաշնորհներ կտրամադրի ԱՊՀ եւ ամերիկյան կազմակերպություններին (հիմնականում ոչ պետական), որոնց գործունեությունն ուղղված է տնտեսական բարեփոխումներին, հասարակական սեկտորի, ինչպես նաեւ անկախ մամուլի զարգացմանը: Լինելով ոչ շահութաբեր կազմակերպություն, «Եվրասիան» ֆինանսավորում է նույնպես շահույթ չհետապնդող ծրագրեր գործարար եւ տեխնիկական (կապի միջոցների տրամադրում) աջակցության, լրատվական կենտրոնների ստեղծման, իրավաբանական բարեփոխումների, կրթական, ուսուցողական եւ այլն: Հիմնադրամի կենտրոնական գրասենյակը գտնվում է Վաշինգտոնում, ռեգիոնալ գրասենյակներ են գործում Մոսկվայում, Կիեւում, Տաշքենդում, Վլադիվոստոկում, Սարատովում, իսկ 1995 թ. հուլիսից նաեւ Անդրկովկասի երկու մայրաքաղաքներում՝ Երեւանում եւ Թբիլիսիում: Նոյյան տապան գործակալության թղթակից ՀԵՂԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆԻ հարցերին պատասխանում է հիմնադրամի Կովկասի ռեգիոնալ տնօրեն ԼՈՐԵՆՍ ԱՅՎԱԶՅԱՆԸ:

– Շուրջ մեկ տարի «Եվրասիան» գործում է նաեւ Կովկասում: Ինչպե՞ս է այն իր աշխատանքներն իրականացնում այս տարածաշրջանում, մասնավորապես Հայաստանում:

– Այս տարածաշրջանն ընդգրկում է անդրկովկասյան երեք հանրապետությունները: Ի նպաստ Հայաստանի առ այսօր տրամադրվել է շուրջ 1,5 մլն դոլլար արժողության 41 դրամաշնորհ, որոնցից միայն 20-ն է տրվել հայաստանյան կազմակերպություններին: Մնացած 21-ը շնորհվել է Հայաստանի զարգացմանն օժանդակող ամերիկյան կազմակերպություններին: Վերջիններին թվում են, օրինակ, ԱՄՆ-ի հայ իրավաբանների միությունը, Մեռլենդի համալսարանի միջազգային զարգացման եւ հակամարտությունների կարգավորման կենտրոնը եւ այլն:

Ընդ որում, հայաստանյան կազմակերպություններին տրվել են միայն մինչեւ 25 հազ. դոլլար արժողության դրամաշնորհներ: Ամերիկյան կազմակերպությունների համար, որոնց առաջարկները սովորաբար ֆինանսավորվում են Վաշինգտոնի գրասենյակի միջոցով, գումարային սահմանափակումներ չեն եղել: Հայաստանյան կազմակերպությունների համար գումարային նման սահմանափակումը բացատրվում է վերջիններիս կողմից գումարների օգտագործման փորձի պակասով: Այս սահմանափակումը հետագայում կարող է վերացվել:

Գրեթե նույն արժողության եւ նույնանման դրամաշնորհներ են հատկացվել նաեւ Վրաստանին: Ադրբեջանում «Եվրասիան» նոր է սկսում գործունեությունը, եւ ադրբեջանական որեւէ կազմակերպություն դեռեւս չի ստացել հիմնադրամի դրամաշնորհ: Իհարկե, ի նպաստ Ադրբեջանի եղել են մի քանի ծրագրեր, որոնք իրականացվել են ամերիկյան կազմակերպությունների կողմից եւ ֆինանսավորվել Վաշինգտոնի գրասենյակի միջոցով:

– Ինչո՞վ է բացատրվում նման վերաբերմունքը Ադրբեջանի նկատմամբ:

– Այն ԱՄՆ Կոնգրեսի կողմից ընդունված հայտնի 907 բանաձեւի արդյունք է, որի համաձայն ամերիկյան կառավարությունը որոշ սահմանափակումներ է դրել Ադրբեջանի կառավարությանը տրվելիք օգնության հարցում: Այս տարի, կարծես, սահմանափակումների շրջանը մի փոքր նեղացվում է: Ի բնկս այլոց, դա բացատրվում է նաեւ Ադրբեջանում ոչ պետական սեկտորի ստեղծմամբ: «Եվրասիան» նախատեսում է Թբիլիսիի գրասենյակի միջոցով այս տարի դրամաշնորհներ հատկացնել նաեւ ադրբեջանական կազմակերպություններին:

Կարծում եմ, որ «Եվրասիայի» գործունեությունը կկրկնի նախկին խորհրդային հանրապետությունների զարգացումը: Այս տարի նախատեսվում է դրամաշնորհներ հատկացնել նաեւ Տաջիկստանին, որտեղ գոյություն ունեցող հակամարտությունների պատճառով նման ծրագրեր չէին իրականացվում: Կավկասյան Թուրքմենստանին եւ միջինասիական մյուս հանրապետություններին տրվող դրամաշնորհը:

Գործունեության մոտ երեք տարիների ընթացքում հիմնադրամի մոտ 1100 դրամաշնորհներ տրվել են հիմնականում Ռուսաստանում եւ Ուկրաինայում գործող կազմակերպություններին, որտեղ այսօր նույն բարեփոխումներն են իրականացվում:

– «Եվրասիան» գործում է նախկին խորհրդային հանրապետություններում, իսկ ամերիկյան կառավարությունը մերձբալթյան հանրապետությունները երբեք չի ճանաչել իբրեւ այդպիսին: Նույն մոտեցումը շարունակվում է նաեւ այսօր:

– Հայտնի է, որ «Եվրասիան» սկսել է իրականացնել նաեւ վարկավորման ծրագրեր:

– Մեր հիմնական գործը դրամաշնորհների բաշխումն է: Սակայն, ԱՊՀ երկրներում բիզնես-սեկտորի զարգացման նպատակով «Եվրասիան» 1994 թ.-ից սկսեց նաեւ իրականացնել վարկավորման ծրագրեր: Մինչեւ անցած տարի նման ծրագիր իրականացվել են միայն Ուկրաինայի մերձբալթյան հանրապետության երկու ...

– «Եվրասիան» երջանիկ է մերձբալթյան հանրապետություն... [illegible]

յի տնտեսապես առավել թույլ զարգացած հարավ-արեւելյան շրջանում: ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության առաջարկով, 1995 թ.-ից «Եվրասիան» վարկավորման ծրագրեր սկսեց իրականացնել նաեւ Հայաստանում:

Ներկայումս մինչեւ 25 հազ. դոլլար արժողության 13 վարկ է տրամադրվել Երեւանի եւ աղետի գոտու արտադրական տարբեր ձեռնարկություններին: Վարկերը տրվում են գրավի դիմաց՝ մեկ տարի ժամկետով, տարեկան 15 տոկոսով: Ծրագրի իրականացման համար առայժմ «Եվրասիան» համագործակցում է միայն մեկ տեղական բանկի հետ: Այն «Անելիք» բանկն է, որը որպես միջնորդ բանկ ընտրվել է մրցութային կարգով: Հետագայում կընտրվեն նաեւ այլ բանկեր: Այսպիսով, այս ծրագիրը կարող է նպաստել նաեւ բանկային սեկտորի զարգացմանը Հայաստանում:

– «Եվրասիայի» գործունեությունը կշարունակվի՞ նախատեսված ժամկետի ավարտից հետո:

– Հիմնադրամի աշխատանքները դրական արձագանք են գտնում ԱՄՆ Կոնգրեսում, Պետդեպարտամենտում, Միջազգային զարգացման գործակալությունում: Ամենայն հավանականությամբ այն կդառնա մնայուն կազմակերպություն, հավանաբար, մասամբ ֆինանսավորվելով նաեւ մասնավոր ներդրումներից:

Թափառաշրջիկներ Հայաստանում չկան, իսկ անչափահաս մուրացկանների թիվն անընդհատ աճում է

ՀՀ ՆԳՆ Երեւանի հետախուզության անչափահասների գործերի բաժանմունքը 1995 թ. մարտից զբաղվում է անչափահասների թափառաշրջիկության եւ մուրացկանության հիմնախնդրով: Որոշ որոնողություն խնդրող երեխաների բացահայտման եւ կասեցման ուղղությամբ անցկացվում են ամենօրյա ստուգայցեր: Ավելի հաճախ մուրացկաններն «աշխատում» են եկեղեցիների եւ առեւտրական տոնավաճառների մոտակայքում: Ինչպես Նոյյան տապան գործակալության թղթակցին հաղորդեց անչափահասների գործերի բաժանմունքի ավագ օպերլիազոր Ֆրեդ Շահինյանը, 1995 թվականի ընթացքում անչափահասների գործերի բաժանմունքի աշխատակիցների կողմից կալանվել է մուրացկանությամբ զբաղվող ավելի քան 80 երեխա:

Մուրացկաններին հայտնաբերելուց եւ կալանելուց հետո նրանց ժամանակավորապես տեղափոխում են բաշխիչ ընդունարան, որտեղ դրանց առավելագույն ժամկետը 30 օր է: Այնուհետեւ երեխաները հանձնվում են ծնողներին: Սակայն, երբ որեւէ մեկը բռնվում է երկրորդ անգամ, նրա գործը ուղարկվում է երջանիկ կից անչափահասների գործերի հանձնաժողովին, ում էլ դեպք է որոշի նրա հետագա ճակատագիրը: Ավելի հաճախ անչափահասներին ուղարկվում են փակ տիպի հատուկ ուսումնական հաստատություններ, որտեղ նրանք կարող են ստանալ միջնակարգ կրթություն եւ մասնագիտություն ձեռք բերել:

Ֆ. Շահինյանի խոսքերով, բռնված մուրացկանների 7 տոկոսը հանձնվել է ծնողներին: Մուրացկան երեխաները պայմանականորեն բաժանվում են երեք խմբի.

– որոնք խոշ կարիքավոր են,

– որոնք աղքատության են խեղդում միծանկամենների բնլապացնելով,

– որոնց համար մուրացկանությունը դարձել է մասնագիտական զբաղմունք:

Ինչպես հաղորդեց բաժանմունքի պետ Արթուր Հարությունյանը, Հայաստանի համար թափառաշրջիկություն բնորոշ չէ: Ինչ վերաբերում է փախստականների մուրացկանությանը, ապա այստեղ ՆԳՆ աշխատակիցներին հարկ է լինում բազում խնդիրներ լուծել:

Ֆ. Շահինյանը գտնում է, որ անհրաժեշտ այնպես ընտանիքների երե-

խաների խնդրի լուծումն է, քանի որ անհեթ բան հասկացում է նրանց ծնողներին, աշխատավերի-, տեղափոխված անհնարինությունը: «Մուրացկանությունը, խնդիրը շուրջ սոցիալական խնդիր է, առանց պետական եւ հասարակական համապատասխան օղակների փոխգործակցության, առանց բարեգործական կազմակերպությունների եւ պետական օգնության այն ընտանիքներին, որտեղ ծնողները գործազուրկ են, մենք չենք կարող արմատախիլ անել այդ երեւույթը մեր իրականությունից», - ասաց Ֆ. Շահինյանը:

Սակայն, մի կողմից, զբաղվածության եւ կրթության նախարարությունը, որի ենթակայության տակ են տվյալ ուսումնական հաստատությունները, բազմաթիվ փաստաթղթեր է ստանում անչափահասներին հատուկ դպրոցներում կամ ուսումնարաններում տեղավորելու համար: Մյուս կողմից այդ ուսումնական հաստատությունները միջոցների բացակայության պատճառով գտնվում են վատ վիճակում, ինչը թույլ չի տալիս ոչինչ ... երեխաներին նույնիսկ նվազագույն խնամքը:

Ա. Հարությունյանը հաղորդեց նաեւ, որ 1996 թ. աշխատանքային պլանում նախատեսված է յուրաքանչյուր եռամսյակ անցկացնել համատեղ ստուգայցեր Երեւանում, Գյումրիում եւ Վանաձորում: Թափառաշրջիկությամբ եւ մուրացկանությամբ զբաղվող անչափահասների հայտնաբերման նպատակով ստուգայցերը կկազմակերպվեն ՆԳՆ, ՀՀԾ, ՊԱՏ ընդհանուր միջոցներով եւ ուժերով:

Նա նշեց նաեւ, որ առկա պայմաններում ՆԳՆ ջանքերը հաջողություն կունենան, երբ հասարակությունը գիտակցի այդ խնդրի համապարփակ բնույթը եւ բոլոր պետական գերատեսչությունները ու հասարակական կազմակերպությունները ջանքեր գործադրեն դրա լուծման համար: Այդ կապակցությամբ մեծ հույսեր են կապվում Թմրաբիզնեսի դեմ պայքարի պետական հանձնաժողովի գործառույթների ընդլայնման հետ, որը նույնպես ծրագրում է անչափահասների հանցագործությունների եւ իրավախախտումների պրոֆիլակտիկայի ուղղությամբ ոլորտների իրականացում: Այդ հանձնաժողովը գլխավորում է ներքին գործերի նախարար Վանո Սիրադեղյանը: Հանձնաժողովի կազմի մեջ մտնում են նաեւ այդ խնդրի լուծման գործում իրենց ավանդն ունեցող տարբեր նախարարությունների ու գերատեսչությունների ներկայացուցիչներ:

[illegible]

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Թոշակառուի մյուս ձմեռը չոր կլինի՞

Հաճախ կարելի է լսել (հատկապես վերջերս), որ մամուլը, մասնավորապես ցածր տպաքանակների պատճառով, դադարել է հասարակական կյանքի գործոն լինելուց: Ավելին, շատերի կարծիքով, թերթերի հրապարակումները մեծ մասամբ «քանի տեղ դնող» չեն: Առավել եւս ուրախալի է, երբ հանդիպում ես մամուլի ներգործության հակառակ դրսեւորումների: Այսպես եղավ «Ազգի» դեկտեմբերի 13-ի եւ դեկտեմբերի 23-ի համարներում տպագրված «Ինչպե՞ս գոյատեւի միայնակ թոշակառուն» եւ «Թոշակառուի հերթական բաց ձմեռը» հոդվածների պարագայում, ուր անդրադարձել էինք Դավթաշեն թաղամասի բ 2 թաղամասի շենքերից մեկի բնակիչ, միայնակ թոշակառու Ն. Սահակյանի արդեն ծառացած անլուծելի խնդիրներին. գոյատեւել 2399 դրամ թոշակով, կասեցնել քեռուցման ենթակա, բայց ի ռակարնում չքեռուցվող բնակարանի բոլոր հատվածներում վերջին 10 տարիների ընթացքում տարբեր պարբերականությամբ կրկնվող «ջրհեղեղը» եւ վերացնել դրա հետեւանքները:

Վերոհիշյալ հոդվածներն արժանացել էին Երեւանխորհրդի գործկոմի շենքերի եւ շինությունների շահագործման (ՇՇՇ) վարչության ուշադրությանը: Գրեթե անմիջապես կազմվել էր հանձնաժողով՝ թոշակառուի մինչ այդ (համենայն դեպս, 1991-ից այս կողմ) անարձագանք մնացած բողոքի հանգամանքները պարզելու համար: Հանձնաժողովի նախագահը (թիվ 5/7 ԲՇԳ-ի պետի տեղակալ Ռ. Հովհաննիսյան) Ն. Սահակյանի բնակարանի «հետազոտման» արդյունքում գեկուցագիր էր ներկայացրել ՇՇՇ վարչություն, ուր մասնավորապես ասվում էր. «Սկսած 1985-ից, խաղաղցի Ն. Սահակյանը բազմիցս դիմել է Շահումյանի շրջխորհրդի, Երեւանխորհրդի գործկոմներ եւ ժողդատարան՝ վերեւի բնակարանից ջրի կաթոցները վերացնելու խնդրանքով: Կազմվել են տարբեր տարեթվերի ակտ-նախահաշիվներ բնակարանի վնասված հարդարանքը վերանորոգելու համար: Աշխատանքները կատարվել են ժամանակին: Ն. Սահակյանին չի բավարարել աշխատանքի որակը, եւ նա դիմել է ժողդատարան: 1991-ին Շահումյանի շրջանի ժողդատարանի վճռով վերեւի բնակարանի բնակչուհու միջոցներով կատարվել է տուժած բնակարանի վերանորոգում: Հանձնաժողովը պարզել է, որ ժողդատարանի վճռից հետո նոր վթար տեղի չի ունեցել եւ ոչ մի նոր վնաս խաղաղցի Սահակյանի բնակարանին չի հասցվել»: Ուրեմն, քանի որ վերջին վթարից անցել է 5-6 տարի, Ն. Սահակյանն ինքը պետք է հոգա բնակարանի վերանորոգման ծախսերը (պետք է ենթադրել, 2399 դրամ թոշակով):

Համենայն դեպս, խնդրո առարկա բնակարանում բազմամյա խոնավության սուր հոտը հանձնաժողովի եզրակացության օգտին չէր խոսում: Ավելին, մեր այցելությունից պարզվեց, որ վերեւի (5-րդ հարկի) բնակարանը գրեթե նույն չափով տառապում է համանման ջրհեղեղներից, որոնց աղբյուրը, ինչպես պնդում էր տանտիրուհին, 7-րդ հարկի բնակարանն է, որտեղից թափվող ջուրը, ինչ-որ հրաշքով շրջանցելով 6-րդ հարկը, լցվում է իր բնակարանը եւ թափանցում ներքեւ՝ Ն. Սահակյանի բնակարանը: Ինքը՝ Ն. Սահակյանը, որպես նախկին փականագործ, պնդում է, որ դա անհեթեթություն է, եւ իր բնակարանը ողողվում է հատկապես 5-րդ հարկից:

Այս վեճն, անշուշտ, մասնագետների լուծելիք խնդիրն է: Ավելի հետաքրքիր է հանձնաժողովի եզրակացության մեկնաբանությունը ԲՇԳ-ի պետ Ա. Խալուրյանի կողմից՝ մարդիկ գնացել են, տեսել են բնակարանի պատերը չոր են, որոշել են, որ վթարը հին է: Համոզիչ փաստարկ է, այնպես չէ՞:

Ինչեւէ, ԲՇԳ-ի պետը բարեհոգաբար, առանց մտնելու մանրուքների մեջ (ո՞վ է արդար, ո՞վ մեղավոր), խոստացավ մոտ ապագայում, երբ ոչ ԲՇԳ-ի (որը դառնալու է ՇՇՇ վարչության դուստր ձեռնարկություն եւ ունենալու է սեփական հաշիվը բանկում), ապա իր սեփական միջոցներով, վերանորոգել տուժած բնակարանը:

Ավելացնենք, որ «Ազգը» արդեն խոր օգնել է ոչ միայն Ն. Սահակյանին, այլեւ մուտքի նույն շարքի մյուս բնակիչներին, վերացվել է տարիներ շարունակ չգործող ջեռուցման կանգնակի անսարքությունը, որի շնորհիվ վերջին մեկ ամսվա ընթացքում այդ բնակարանների ջեռուցումը վերականգնվել է:

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

Սփիւռք-Հայաստան նոր շրջան

Պետրոս Թերզյանին լավ գիտեն մեր ընթերցողները: «Ազգը» մի քանի առիթով անդրադարձել է Ֆրանսիայում նրա ծավալած ազգային-հասարակական գործունեությանը, Հայաստան-Սփյուռք հարաբերությունների զարգացմանը նրա բերած նպաստին, տպել հարցազրույց միջազգային ասպարեզում նավթի ու նավթուղիների պրոբլեմների հետ կապված, քանի որ նա նաեւ միջազգայնորեն ճանաչված մասնագետ է այդ բնագավառում: Այսօր արտատպելով Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթի փետրվարի 15-ի համարում լույս տեսած նրա ոչ ծավալուն հոդվածը, մեր նպատակն է ցույց տալ, որ հակառակ տիրապետող կարծիքին սփյուռքում գոյություն ունեն գործիչներ, որոնք առավել իրատեսորեն են գնահատում Հայաստան-Սփյուռք հարաբերությունների անհրաժեշտությունն ու բնույթը, առավել լավատեսորեն են պատկերացնում դրանց ապագան: Մանավանդ Պ. Թերզյանի նման գործիչների պարագայում այդ դիտարկումները դառնում են ավելի կարեւոր, քանի որ դրանք ձեւավորված են գործնական շփումների ընթացքում: Այս հոդվածագիրը «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի ամենակենսունակ շրջանակներից մեկի՝ Ֆրանսիայի մասնաճյուղի նախագահն է եւ որպես այդպիսին քաջ գիտի կարիքները, հոգեբանությունը, մտայնություններն ու հնարավորությունները:

Սփիւռք-Հայաստան հակադրութեան ժամանակը անցած է այլեւս: Հայաստանի անկախացումը նոր շրջան կը բանայ մեր ազգի առջեւ: Առաջին անկախութիւնը կազմակերպուած Սփիւռք չունէր: Սփիւռքը, իր կարգին, անկախ Հայաստան չունէր: Այսօր սակայն Հայը այն հազուագիւտ ժողովուրդներէն է, որոնք օժտուած են թէ՛ ինքնուրոյն պետականութեամբ, թէ՛ ալ համասփռուած գաղութներով, որոնք իրենց երրորդ եւ չորրորդ սերունդներով, հաստատուած կառոյցներ են արդէն:

Սփիւռք եւ Հայաստան հակադրութիւններ են, արմատական իմաստով, մին որպէս պետութիւն, միւսը որպէս «ոչ-պետութիւն»: Հակադրութիւնները ունին սակայն հանդիպման վայրեր: Սփիւռք եւ Հայաստան, իրենց յատուկ դրութիւններուն իսկ բերումով՝ իրար զօրացնող ազդակներ են ուժականօրէն: Անոնց տարբերութիւնները փոխադարձ հարստացման ու զարգացման աղբիւրներ են ուժականօրէն: Մեզի կ'իյնայ այս ուժականութեան տալ իր գործնական թարգմանութիւնը՝ ի շահ համայն հայութեան: Ինչպէ՞ս:

Այս դրութիւնը խորքային լուծումներ առաջարկելու յաւակնութիւնը չունի: Անոր նպատակն է սակայն առաջարկել քանի մը հիմնական սկզբունքներ՝ հակադրութեան էջը դարձնելու համար: Եւ Սփիւռք-Հայաստան յարաբերութիւնները նոր ուղղութեան մը հունին մէջ զետեղելու համար:

Ա.- Առաջին ու ամենակարեւոր փոխադարձ յարգանքի սկզբունքն է: Սփիւռք ու Հայաստան պարտին իրարու հանդէպ տածել անսահման յարգանք եւ հանդուրժողութիւն: Մեր յարաբերութիւններուն մէջ արհամարհանքը տեղ չունի: Առանց փոխադարձ յարգանքի մերձաւորումը անհրաժեշտութիւն մըն է: Արհամարհանքը անելի կը դատապարտէ, մինչ յարգանքը մեկնակէտ է ու սկիզբ:

Բ.- Երկրորդը երկխօսութեան անհրաժեշտութիւնն է: Ճիշդ է, Սփիւռք ու Հայաստան այսօր եւս աւելի կը խօսին իրարու հետ-եւ իրարու մասին,- քան անցեալին: Բայց եւ այնպէս, այս երկխօսութեան ընթացքն ու տարողութիւնը անբաւարար են, որովհետեւ փոխադարձ ճանաչումի պակասը տեղի տուած է անթիւ նախապաշարումներու ու յաճախ նաեւ անվստահութիւն ներշնչած:

Գ.- Երկխօսութեամբ է որ պիտի ճշդուին մեր նորին փոխադարձ եզրերը: Ամէն յեղափոխութիւն իր եզրերը ունի եւ անոնց ծիրին մէջ կը ծաւալի ու կը զարգանայ: Մենք մեր նոր յեղափոխութեան եզրերը դեռ չենք գտած: Հայաստանը պետութիւն է, ունի իր առաջնահերթութիւնները, օրէնքները, մտահոգութիւններն ու ապրելու եղանակը: Նոյնը կարելի է ըսել, բաղդատօրէն (ներառեալ «օրէնքներ» բառը) Սփիւռքի պարագային: Իւրաքանչիւրը պարտի յարգել միւսին եզրերը:

Դ.- Բայց եզրեր ճշդել չի նշանակեր դուռ փակել: Մասնակցութիւնը անհրաժեշտ է Սփիւռք-Հայաստան յարաբերութիւնները իրենց լրումին հասցնելու համար: Այս մասնակցութեան օրէնքները եւս դեռ ճշդուած չեն, ինչ որ դուռ կը բանայ չափազանցութիւններու զեղչէն մինչեւ անտեսման «մասնակցութեան», այսինքն չիրատեսական ձգտումներու:

Ե.- Մասնակցութիւնը պէտք է ձգտի բազմակողմանիութեան: Խորհրդային Հայաստան-Սփիւռք յարաբերութիւնները միակողմանի էին (տես Սփիւռքի հետ մշակութային կապի կոմիտէի փորձառութիւնը): Անկախ Հայաստանի մօտեցումը Սփիւռքի նկատմամբ եւ փոխադարձաբար պէտք է ըլլայ բազմերես, ընդգրկէ բոլոր կարելի բնագաւառները՝ քաղաքական, տնտեսական, մշակութային, մարդասիրական, գիտական եւ այլն: Այսօր, սակայն, այս մասնակցութեան տարողութիւնը սակաւին շատ նեղ է:

Մեր առջեւ բացուած է կարելիութիւններու հսկայ դաշտ մը, բոլոր բնագաւառներէն ներս, որուն մասին մտածելն անգամ անհնարին էր քանի մը տարի առաջ: Այսօր անկէ դիւրին է Հայ ըլլալ թէ՛ Սփիւռքի, թէ՛ Հայաստանի մէջ, հիմնական երկու պատճառներով:

Առաջինը ներքին պատճառ մըն է: Որովհետեւ, անկախութիւնը ուրոյն չափ ու կշիռ կը վերատեղէ ու ծնունդ կուտայ յղումի ներքին աղբիւրներու: Դարեր շարունակ, մեր պատմութեան բերումով, յղումի եւ չափանիշի մեկնակէտերը գերակայօրէն օտար եղած են մեր մօտ: Դարերու իրերայաջորդ ձախողութեանց անվերջանալի թաւալող շղթայէ մը ետք (Հայոց պետութեան բաժանում, աղա անկում, անկախութեան կորուստ, հողային կորուստ, ջարդ, տեղահանութիւն, խորհրդային լուծ...), Անկախութիւնն ու Ղարաբաղ առաջին յաջողութիւններ են, որոնք ազգի պատմութեան ծանրութեան կեդրոնը կը վերահաստատեն իր մէջ: Կը վերահաստատեն նաեւ հայկական իշխանութեան յարմարումը համաշխարհային միջազգային արդի ընկերութեան նորմաներուն: Ու այսպէսով կը վերացնեն ներս-դուրս անհաւասարակշռութեան գլխաւոր պատճառներէն մէկը թէ՛ Սփիւռքի, թէ՛ ալ Հայաստանի պարագային: Ու մինչ ձախողութիւնը վանողական է, յաջողութիւնը, իր կարգին, ներսին կուտայ նոր հրապոյր:

Երկրորդ պատճառը արտաքին է: Հաղորդակցութեանց միջոցներու հսկայական զարգացումը, որուն ականատես ըլլալու բախտը ունեցաւ մեր սերունդը 21-րդ դարու սեմին, հաւաքականութիւն ըլլալու աննախընթաց միջոցներ կը ստեղծէ, սահմաններու, տարածքներու եւ հեռաւորութիւններու իմաստը արմատապէս փոխելով: Ֆաքս, Ի-մէյլ, ՍԻ-ԴԻ-ՌՈՄ, ... միջոցը կ'ընձայեն ցրուումի գլխաւոր խոչընդոտները յաղթահարելու, պայմանաւ որ սորվինք եւ խօսինք անոնց լեզուն:

Ատենն է մշակելու ամբողջական ռազմավարութիւն մը, մէկ նպատակի շուրջ. Սփիւռք-Հայաստան յարաբերութեանց մէջ մասնաւորել եւ զարգացնել փոխադարձ հզօրացման, հարստացման, յօդաւորման ազդակները, յարգելով իրար հասկացողութեան եւ հանդուրժողութեան հրամայականները, հեռու մնալով տիրապետական ձգտումներէ: Այս ընդհանրական առանցքին շուրջն է որ պէտք է քննուի Սփիւռքի կառոյցներու արդիականացումը, Հայաստանի երկքաղաքացիութեան հարցը, Հայոց լեզուի ուղղագրութեան խնդիրը, կրթական կառոյցներու բարեփոխումն ու ամրապնդումը, եւայլն: Իւրաքանչիւր պարագային առաւելագոյնս օգտագործելով մեր ինքնուրոյն վիճակի ընծեռած ուժականութիւնները:

Ատենն է ճշդելու դերերու բաժանումն ու համակարգումը թէ՛ Սփիւռքի եւ Հայաստանի միջեւ, թէ՛ ալ սփիւռքահայ տարբեր գաղութներու միջեւ, մեր ազգի գերագոյն եւ ընդհանրական շահերու պաշտպանման եւ հետապնդման համար:

Ատենն է միամիտ ըլլալու, «զի որ երկմիտն է, նման է ծածանեալ ալեաց ծովու»:

ՊԵՏՐՈՍ ԹԵՐԶԵԱՆ
Փարիզ

Հայազգի դիվանագետներ. Հակոբ Դավթյան

ԽՍՀՄ արտաքին քաղաքականության «ժամանակավոր հավատարմատար»

Հակոբ Քրիստափորի Դավթյանը (1888-1938) պատկանում է խորհրդային դիվանագետների 20-30-ական թթ. կոհորտային՝ այն էլ նրա ամենաառաջավոր ջոկատին:

Ծնվել է 1888 թ. Նախիջեւանի Վերին Ագուլիս գյուղում: Վաղ տարիքից ընդգրկվել է հեղափոխական շարժման մեջ՝ Թիֆլիսի կուսակցական կազմակերպությունում:

1907 թ. փոխադրվում է Պետերբուրգ եւ նույն թվականին բանտարկվում Ռուսաստանի սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցությանը անդամակցելու համար: Սակայն նրան հաջողվեց մեկնել Բելգիա: Այստեղ Դավթյանը շարունակում է զբաղվել կուսակցական գործունեությամբ: Հոկտեմբերյան հեղափոխությունից հետո Դավթյանը վերադառնում է Ռուսաստան, նրան ուղարկում են խորհրդային եւ տնտեսական աշխատանքի: 1918-1919 թթ. նա Մոսկվայի ժողտնտեսության գավառական խորհրդի նախագահության անդամ էր, աշխատակցում էր «Պրավդա» թերթին:

Այն ժամանակաշրջանում, երբ Ռուսաստանը ճեղքում էր արտաքին շրջափակումը, Դավթյանին ուղարկվում է դիվանագիտական աշխատանքի: 1919-ի սկզբին նա նշանակվում է Ֆրանսիայում Ռուսաստանի Կարմիր խաչի անդամ: Բացառիկ ծանր պայմաններում նա կատարեց զգալի աշխատանք՝ այդ երկրի տարածքից ռուս զինվորների եւ ռուսաստանյան այլ քաղաքացիների անարգել ու անվտանգ դուրսբերումն ապահովելու գործում:

1919-ին Դավթյանը ուղարկվում է Հարավ-արեւելյան ռազմաճակատ, նշանակվում Ուկրաինայի աշխատանքի եւ պաշտպանության խորհրդի հատուկ լիազոր, այնուհետեւ Կովկասյան առաջին հեծելազորային դիվիզիայի քաղբաժնի պետ, որը մասնակցում էր Դենիկինի ուժերի ջախջախմանը:

Մոսկվայի դիվանագիտության հաջողությունն էր 1920 թ. փետրվարի 2-ին Խորհրդային Ռուսաստանի եւ Էստոնիայի միջեւ խաղաղության պայմանագրի կնքումը: Այդ պայմանագիրը գնահատվում էր որպես հաղթանակ «միջազգային իմպերիալիզմի» նկատմամբ: 1920-ին Դավթյանը նշանակվում է Էստոնիայում խորհրդային լիազոր ներկայացուցչության առաջին քարտուղար: Ըստ էության, նա դառնում է հայազգի առաջին դեսպանը: 1920 թ. մարտին ռուսական պատվիրակության կազմում Դավթյանը գործուղվում է Անգլիա: Այդ նույն թվականի նոյեմբերին նա նշանակվում է աշխատանքի ՌՍՖԽՀ ԱԳԺԿ-ում, դառնում է ժողկոմատի կոլեգիայի անդամ, ղեկավարում ժողկոմատի կարեւոր բաժիններից մեկը, որը զբաղվում էր Լեհաստանի եւ մերձբալթյան երկրների հետ հարաբերություններով:

1922-ի փետրվարից մինչեւ սեպտեմբեր Դավթյանը ՌՍՖԽՀ-ի լիազոր ներկայացուցիչն էր Լիտվայում: Լիտվայից վերադառնալուն պես Դավթյանը ուղարկվում է Չինաստան, որտեղ մինչեւ 1924 թ. աշխատում էր որպես խորհրդական: Այդ ժամանակ Չինաստանում Լեւոն Կարախանն էր դեսպան: Խորհրդա-չինական բանակցությունների արդյունքում ստորագրեցին խորհրդա-չինական հարաբերությունների կարգավորման սկզբունքները: Մոսկվա վերադառնալուց մի քանի ամիս անց Դավթյանը նշանակվում է ԽՍՀՄ լիազոր ներկայացուցիչ Տուվայի Հանրապետությունում: Դավթյանի դիվանագիտական գործունեությունում կարեւոր տեղ էր գրավում Ֆրանսիան: 1925 թ. ապրիլից նա նշանակվում է Ֆրանսիայում ԽՍՀՄ ներկայացուցչության սկզբում որպես խորհրդական, 1925-ի աշնանից ԽՍՀՄ գործերի ժամանակավոր հավատարմատար: Այդ տարի ԽՍՀՄ-ի եւ Ֆրանսիայի

Փարիզ, 1925 թ.: Ընդունելություն ԽՍՀՄ դեսպանությունում Ֆրանսիայի կոմկուսի ղեկավարության պատվին: Ձախից նստած են Հակոբ Դավթյան, դեսպան Լեւ Կրասին, Մարսել Կաշեն, Ժակ Դյուկլոն, Մորիս Թորեզ:

միջեւ կնքվեց առեւտրական նոր պայմանագիր: 1925-ի աշնանը ժամանակավոր հավատարմատար Դավթյանը մասնակցեց ֆրանսիական կողմի հետ բանակցություններին, որոնք վերաբերում էին Բիզերտայում ռուսական ռազմական նավատորմի Խորհրդային Միությանը հանձնելուն: Թեպետ ֆրանսիական կառավարությունը հայտարարում էր նավատորմը հանձնելու իր պատրաստակամությունը, սակայն իրականում ձգտում էր այն կապել ռուսաստանյան պարտքերի հարցի կարգավորման հետ: Դավթյանը նպաստեց այդ բնչուկի լուծմանը:

1927-ից մինչեւ 1930-ը Դավթյանը լիազոր ներկայացուցիչ էր Իրանում: Նրա օրոք էր, որ 1927-ի հոկտեմբերի 1-ին ԽՍՀՄ-ի եւ Իրանի միջեւ կնքվեց երաշխիքների եւ չեզոքության մասին պայմանագիրը, որը նոր փուլ էր երկու երկրների հարաբերությունների հետագա զարգացման համար:

20-ական թթ. երկրորդ կեսին Ստալինի իշխանությանը զուգահեռ նկատվում էր «լենինյան» դիվանագետներին ծառայությունից դուրս մղելու միտումը, որը հատկապես ուժեղացավ 1930 թվականից, երբ Չիչերինը այլեւս չէր գլխավորում արտգործժողկոմատը: Ստալինի շրջապատը առանձնապես փափկանկատ չէր հին գվարդիայի դիվանագետների նկատմամբ: Նրանց դեմ «պայքարը» առայժմ սահմանափակվում էր միայն պաշտոնազրկության հրամաններով: Հաշվեհարդարի այդ ձեւը հատկապես վերաբերում էր հեղափոխությունից եկած դեսպաններին: Նրանց թվում էր նաեւ Դավթյանը: Դիվանագիտական ծառայությունից նրան փոխադրեցին լուսավորության բնագավառ: 1930-ի նոյեմբերին Դավթյանը նշանակվում է Լենինգրադի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի, իսկ հինգ ամիս անց մեքենաշինական ինստիտուտի տնօրեն:

1931-ի հունվարին Դավթյանը փոխադրվում է Մոսկվա եւ նշանակվում Համամիութենական ժողտնտխորհի նախագահության անդամ: Որոշ ժամանակ անց աշխատանքի է անցնում Օրջոնիկիձեի գլխավորած ծանր արդյունաբերության ժողկոմատում, դառնում ժողկոմատի կոլեգիայի անդամ:

1932 թ. նոր ժողկոմ Լիտվինովը Դավթյանին նշանակում է Հունաստանում ԽՍՀՄ լիազոր ներկայացուցիչ: 1934-ի մարտին ստանում է վերջին նշանակումը՝ Լեհաստանում ԽՍՀՄ լիազոր ներկայացուցիչ: Շուտով պարզ դարձավ, որ 20-ական թթ. վերջին եւ 30-ականների սկզբին դիվանագիտական փորձված կադրերի դեմ արշավանքը միայն նախերգանքն էր այն ջարդերի, որոնք իրականացվեցին Չիչերինի մահից մեկ տարի հետո, հուլիսին 1937 թ.: Առաջին զոհը դարձավ Լեւոն Կարախանը, իսկ հետո՝ Դավթյանը:

ՀԵՆՐԻԿ ԼԻԼՈՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ միջազգային

ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Հոնկոնգ. Տագնապ եւ համակերպում

1997 թ. հունիսի 30-ին Մեծ Բրիտանիայի տիրույթ Հոնկոնգը, ըստ Լոնդոնի եւ Պեկինի 1984 թ. կնքած համաձայնագրի, պետք է անցնի Չինաստանի վերահսկողության տակ: Անգլիացի վերջին նահանգապետը կհեռանա 1060 քառ. կմ մակերես եւ 6 միլիոն բնակչություն ունեցող Հոնկոնգից, որն իրավամբ համարվում է Արեւելյան Ասիայի զարգացած կապիտալիզմի 4 «փոքր վիշապներից» մեկը: Հոնկոնգը (Սյանգան) Մեծ Բրիտանիայի տիրույթն է 1842 թվականից եւ միայն Երկրորդ աշխարհամարտի տարիներին ժամանակավորապես զավթված է եղել Ճապոնիայի կողմից: Տիրույթը գտնվում է Հարավ-չինական ծովի ափին, Պեկինից 1000 կմ հարավ: Մեկ բնակչին ընկնող ազգային համախառն արտադրանքի գծով Հոնկոնգը ավելի քան 36 անգամ գերազանցում է Չինաստանին: Ամսական միջին աշխատավարձը, «Էկոնոմիստ» հանդեսի տվյալների համաձայն, Չինաստանում 300 ֆրանկ է (60 դոլլար), իսկ Հոնկոնգում 10 անգամ ավելի: Հոնկոնգը եւ Սինգապուրը մեր մոլորակի առեւտրական ու ֆինանսական գլխավոր կենտրոններից են, իսկ բեռնաշրջանառության գծով Հոնկոնգի նավահանգիստն առաջինն է աշխարհում:

Չին-բրիտանական հիշյալ համաձայնագրով փորձ է արվում 1997 թ. կեսերից Հոնկոնգի կապիտալիստական, բաց եւ ժողովրդավարական համակարգը միաձուլել Չինաստանի ամբողջատիրական վարչակարգին, որը գրեթե կես դար է, ինչ միջամտում է իր քաղաքացիների կյանքի բոլոր կարեւոր ու անկարեւոր կողմերին: Սկզբունքորեն համաձայնագիրը երաշխավորում է, որ տիրույթը հիսուն տարի պահպանելու է սոցիալ-տնտեսական կառուցվածքը: Հոնկոնգը պետք է դառնա «վարչական հատուկ գոտի», պահպանելով իրեն արդարացրած կապիտալիստական համակարգը: Չզլանալով իր կարելին անել եւ Բրիտանիայի մասին լավ հուշեր թողնել, Հոնկոնգի կառավարիչ Քրիս Փեթըրնը վերջին տարիներին մի շարք բարեփոխումներ է իրականացրել, որոնք ժողովրդավարության նոր տարրեր են մտցրել: Այդ բարեփոխումները զայրացնում են Չինաստանի կառավարությանը, որը վերջերս հայտարարեց, թե տիրույթն ստանալուց հետո ինքը լուծարելու է դրա ղեկավար մարմինները:

Չինաստանին մտահոգում է մանավանդ այն փաստը, որ 1995 թ. սեպտեմբերին Հոնկոնգի տեղական ընտրություններում հաղթանակ տարած ժողովրդավարական կուսակցությունն ուզում է 1997 թ. հետո էլ պահպանել տիրույթի հարաբերական անկախությունը: Դրան ի պատասխան Պեկինը մի քանի շաբաթ առաջ կազմեց 150 անձից բաղկացած Նախապատրաստական հանձնաժողով, որը պետք է զբաղվի Հոնկոնգի ապագա հաստատությունների կազմավորմամբ: Դրանցում զգալի տեղ են զբաղեցնելու գործարար մարդիկ: Քաղաքական Հոնկոնգը դարձել է դրամահատ մեքենայի պես մի բան, ինչպես որ, ի դեպ, մեկուկես դար առաջ արել են բրիտանացիները:

Սա թերեւս նշանակում է, որ 1997 թվականից հետո էլ Հոնկոնգում գործարարությունը խրախուսվելու է: Բայց դրա համար հարկ կլինի այնտեղ պահպանել իրավական պետության հիմքերը եւ դատական անկախ համակարգը: Մինչդեռ Չինաստանում կաշառքը հաճախ ավելի զորեղ է լինում, քան օրենքը:

Հոնկոնգում, որի բնակչության 95 տոկոսը կազմում են չինացիները, տարբեր ձեւերով են պատրաստվում Չինաստանի հետ ապագա միավորմանը: Արդեն տասներորդ տարին է, ինչ տարեկան մոտ 1000 մարդ է հեռանում տիրույթից: Երկյուղելով Չինաստանի վարչակարգից եւ անորոշ ապագայից, բազմաթիվ ձեռնարկատերեր փորձում են ամեն գնով ձեռք բերել օտարերկրյա անձնագիր, որպեսզի հարկ լինելու դեպքում հեռանան Հոնկոնգից: Սակայն չինացիների մեծամասնությունն այնուամենայնիվ նախընտրում է մնալ, քանզի վստահ չէ, թե նույն կենսամակարդակը կունենա Միացյալ Նահանգներում, Վանկուվերում կամ Սան Ֆրանցիսկոյում: Նրանցից շատերը յուրովի են պատրաստվում դիմավորել

նոր վարչակարգը: Օրինակ, կառավարության որոշ պաշտոնյաներ առաջարկում են փոփոխություններ մտցնել պատմության դպրոցական դասագրքերում, մասնավորապես՝ Տյանանմեն հրապարակի 1989 թ. արյունալի դեպքերի մեկնաբանության մեջ: Վերջերս առավել ներողամիտ են դարձել Պեկինի վարչակարգի հանդեպ, ըստ երեւույթին ակնկալելով նոր ընտրողների մի խոշոր շուկա գտնել 1,2 միլիարդանոց Չինաստանում:

Ինչ վերաբերում է գլխավոր քաղաքական գործիչներին, նրանք փորձում են միավորումից առաջ որոշ երաշխիքներ ստանալ Չինաստանից: Ժողովրդավարական կուսակցության նախագահ Մարտին Լին առաջարկում է ստեղծել մարդու անկախ հանձնաժողով, բայց նահանգապետը մերժում է ընդառաջել նրան, որպեսզի չզայրացնի Պեկինին: Ժողովրդավարների ազդեցությունը Հոնկոնգում թուլացել է, քանի որ բնակչությունը միացումից առաջ ճակատագրապաշտ է դարձել: Մարդիկ ներկայումս ավելի շատ մտածում են վաստակի հավելյալ աղբյուրների մասին:

Հոնկոնգցիներից շատերը ծնվել են ՉԺՀ-ում եւ մինչեւ օրս չեն ձերբազատվել գաղթականի մտայնությունից: Անգլիացիների գաղութային քաղաքականությունն իր հերթին նպաստել է դրան, քանի որ նպատակ է ունեցել բնիկ ժողովրդին հեռու պահել քաղաքական ակտիվ կյանքից: Բնակչության հազիվ 5 տոկոսը կազմող անգլախոսները մինչեւ վերջերս խտրական վերաբերմունք էին դրսեւորում բնիկների հանդեպ: Հոնկոնգի ամենաշքեղ թաղամասը՝ Փիկը, մինչեւ վերջերս փակ էր չինացի բնակիչների համար: Մինչեւ 70-ական թթ. կեսերը իրավաբանական բարձրագույն կրթությունը մատչելի էր միայն Բրիտանիայի քաղաքացիներին, որոնք առնվազն մեկ անգամ եղել էին Լոնդոնում: Ինչպես նշում է Հոնկոնգի օրենսդիր խորհրդի պատգամավորներից մեկը, Բրիտանիայի այդ տիրույթում անգլիական եւ չինական մշակույթները գոյակցել են առանց որեւէ շփման: Ինչպես անհաջող ամուսնության դեպքում, հարկ կլինի բաժանվել, որպեսզի կողմերից յուրաքանչյուրը վերջապես գիտակցի իր պարտականությունները:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՐԻՇՅԱՆԸ

ԹՈՒՐՔԻԱ

Մայր հայրենիք եւ Բարօրություն կուսակցությունների կառավարական դաշինքը այդպես էլ չկայացավ

Մայր հայրենիք եւ Բարօրություն կուսակցությունների ղեկավարներ Յըլմազի եւ Էրբաքանի վերջին երկշաբաթյա բազմաթիվ հանդիպումները ու փոխադարձ հավաստիացումները ընդամենը դատարկ խոստումներ էին: Փետրվարի 24-ին կայացավ Յըլմազ-Էրբաքան եզրափակիչ հանդիպումը, եւ ի զարմանս բոլորի հայտնի դարձավ, որ ոչ մի կոալիցիա էլ չի կայացել եւ չի կայանալու: Պարզվեց, որ «տեխնիկական բնույթի երկրորդական հարցեր» կոչվածը կուսակցությունների համար սկզբունքային նշանակություն ունեցող կարեւորագույն խնդիրներ են: Իսկ հրաժարվել այդ սկզբունքներից կուսակցություններից յուրաքանչյուրը համարում էր պարտություն եւ հեղինակազրկում: Կուսակցությունները համաձայնության չեն հանգել ամենակարեւոր նախարարական պորտֆելների բաժանման հարցում: Այսպիսով Մայր հայրենիք-Բարօրություն կոալիցիան չկայացավ: Սակայն կառավարական ճգնաժամը երկար չի կարող շարունակվել եւ այդ առնչությամբ հանրապետության նախագահից հանձնարարական ստացած Մայր հայրենիք կուսակցության նախագահ Մեսութ Յըլմազը նույն օրը՝ փետրվարի 24-ին, անմիջապես հայտարարեց, որ կառավարության կազմավորման առթիվ շփումներ է սկսելու Ճշմարիտ ուղի կուսակցության ղեկավարների հետ: Մեսութ Յըլմազը մինչ Բարօրությունը, Ճշմարիտ ուղի կուսակցության ղեկավարության եւ անձամբ այդ կուսակցության նախագահ Թանսու Չիլլերի հետ բազմաթիվ հանդիպումներից հետո հայտարարել էր, որ «Ճշմարիտ ուղի կուսակցության եւ Չիլլերի հետ կոալիցիան անհնարին է: Մեր եւ նրանց միջեւ կամուրջներն ամբողջովին այրվել են»:

Փետրվարի 25-ին Անկարայում առանձին-առանձին տեղի ունեցան Մայր հայրենիք եւ Ճշմարիտ ուղի կուսակցությունների ղեկավար անդամների խորհրդակցությունները: Խորհրդակցություններում քննարկվեցին կոալիցիոն կառավարության կազմավորման հնարավորությանն առնչվող մանրամասները: Այնուհետեւ Մեջլիսում տեղի ունեցավ նշված կուսակցությունների խորհրդարանական խմբակցությունների նախագահների տեղակալների հանդիպումը: Փետրվարի 26-ին Յըլմազին ընդունեց նախագահ Դեմիրելը: Քննարկվեցին կառավարական ճգնաժամի հաղթահարմանն առնչվող խնդիրները: Մինչ այդ, Դեմիրելը լրագրողների հետ հանդիպմանը հայտարարեց. «Կառավարության կազմավորման համար դեռեւս բավականին ժամանակ կա: Այս ընթացքում քաղաքական կուսակցությունները կարող են համաձայնության գալ: Հակառակ դեպքում կգործադրվեն Սահմանադրությամբ ընձեռված հնարավորությունները: Այնպես որ, խուճապի մատնվելու անհրաժեշտություն չկա: Կառավարության բոլոր կառույցները, ինչպես հարկն է, գործում են»:

Գ. Չ.

Բեռնար Ֆոն. «Ֆրանսիան ձգտում է Իրանի հետ լավ հարաբերություններ ունենալ»

Ֆրանսիայի բնակշինարարության, ճանապարհահաղորդակցության եւ զբոսաշրջության նախարար Բեռնար Ֆոնը փետրվարի 25-ին հանդիպեց Իրանի խորհրդարանի նախագահ Նաթեղ Նուրիի հետ: Հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին երկու երկրների փոխհարաբերությունների եւ միջխորհրդարանական կապերի զարգացմանն ու ամրապնդմանն առնչվող հարցեր:

Համաձայն Իրանի ռադիոյի, Բեռնար Ֆոնը գոհունակություն արտահայտելով Իրան կատարած այցելությունից, Իրանի հետ նորմալ հարաբերություններ ունենալու ֆրանսիական կառավարության եւ ժողովրդի ցանկության մասին հայտնեց. «Այսօր Ֆրանսիան ձգտում է Իրանի հետ լավ հարաբերություններ ունենալ եւ դա որոշ երկրների դուր է գալիս, թե ոչ, մեզ չի վերաբերում»:

Նույն օրը Բեռնար Ֆոնի եւ Իրանի քաղաքաշինության եւ բնակշինարարության նախարար Աբբաս Ախունդիի զրույցի ընթացքում քննարկվեցին շինարարության ոլորտում համագործակցելու հարցեր: Ֆրանսիայի նախարարը հայտնեց այդ նպատակով իրանցի մասնագետներին Ֆրանսիայում ուսուցանելու իր երկրի պատրաստակամության մասին: Նա առաջարկեց Իրանում գիտահետազոտական կենտրոն հիմնել: Բեռնար Ֆոնը հանդիպեց նաեւ արտգործնախարար Վելայաթիի հետ:

Ա. Գ.

Ադրբեջանի նախկին արտգործնախարար Թոֆիկ Ղասիմովը կապրի՞ մինչեւ ամառ

Ադրբեջանի ընդդիմադիրների վկայությամբ այդ երկրի նախնական կալանքի վայրերում, մինչեւ նույնիսկ գործի դատարան հասնելը, վերջին ժամանակներս 4 երիտասարդ է մահացել, որոնք ձերբակալման պահին առողջ են եղել: Հնարավոր է, որ ԱԱՆ-ական մեկուսարանում գտնվող նախկին արտգործնախարար Թոֆիկ Ղասիմովը դառնա հերթականը:

Մասնագիտությամբ ֆիզիկոս Թոֆիկ Ղասիմովը 95 թվականի սեպտեմբերի 19-ին է ձերբակալվել ու պետական հեղաշրջման փորձ նախապատրաստելու մեջ է մեղադրվում: Մինչեւ վերջերս նրա բարեկամներն ամեն շաբաթ նրան մթերքի ծանրոցներ փոխանցելու, իսկ դատապաշտպաններ Էլչին Ղամբարովն ու Մեհդին Հաջիեւը նրան տեսակցելու հնարավորություն են ունեցել: Էլչին Ղամբարովը պատմել է, որ պաշտպանյալին վերջին անգամ փետրվարի 9-ին է տեսել եւ այնուհետեւ տեսակցության թույլտվություն է ստացել, թե նախկին արտգործնախարարը վատառողջ է, նրա հոգեկանը բազմաթիվ հարցաքննություններից խախտված է եղել: Հետագայում դատապաշտպաններին Թոֆիկ Ղասիմովի հետ հանդիպելն ու մթերքի ծանրոցներ փոխանցելն արգելվել է: Ադրբեջանի իրավապաշտպան կազմակերպությունները, Թոֆիկ Ղասիմովի իրավունքների պաշտպանության հանձնաժողովի ղեկավարությամբ, տագնապ են բարձրացրել: Խղճի ազատության ու ժողովրդավարության ինստիտուտի տնօրեն, Ադրբեջանի անկախ ժողովրդավարական կուսակցության նախագահ Լեյլա Յունուսովան հայտնել է, որ փետրվարի 15-ին տեղի ունեցած բժշկական փորձաքննությունը վկայում է, որ նրա կյանքը վտանգված է, օրգանիզմը հրաժարվում է սննդից: Բժիշկների եզրակացության մեջ ասված է, որ եթե անհապաղ եւ ինտենսիվ բուժում ու հարազատների խնամք չլինի, Ղասիմովն առավելագույնը 3 ամիսների ընթացքում կմահանա: «Ազատություն» ռադիոկայանին տրված հարցազրույցում Լեյլա Յունուսովան հայտարարել է, թե համոզված է, որ Թոֆիկ Ղասիմովի առողջությունը հոգեմետ դեղամիջոցների կիրառման հետեւանքով է անդառնալիորեն վատացել, եւ որ ԱԱՆ-ական մեկուսարանի կամ նույնիսկ բանտային հիվանդանոցի ոչ բարենպաստ պայմանները նրան կսպանեն: Յունուսովան համաշխարհային հանրությանը կոչ է արել պաշտպանել Ղասիմովին, պահանջել, որ անհապաղ փոխվի նրա խափանման միջոցը ու նա ազատ արձակվի:

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

MEDECINS SANS FRONTIERES

POST OPENING IN MSF-BELGIUM

TITLE OF POST: Secretary, translator, interpreter

JOB DESCRIPTION: . Translation
. Interpretation
. Office assistance

LANGUAGE KNOWLEDGE: English, Armenian, Russian

LOCATION: Yerevan

ADDRESS: 8a Raffi St., Yerevan

PHONE: 56 53 08

The basical computer knowledge is obligatory. The knowledge of French or Greek would be considered as an advantage.
• Interested candidates should bring their resumes by the above mentioned address before Thursday, February 29.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՄՇԱԿՈՅԹ

ԵՐԵՒԱՆ

«Կտրվելուց հետո է երեւում ծառի բնի հաստությունը»

Շաբաթ օրը Երեւանը հրաժեշտ տվեց Վահագն Դավթյանին

Փետրվարի 24-ին՝ շաբաթ օրը, ժամը 12-ից սկսած Ազգային ակադեմիայի նախագահության շենքը, բակը լիքն էր հազարավոր երեւանցիներով, մտավորականներով, գրչակից ընկերներով, արվեստի երկրպագուներով, որոնք եկել էին հարգանքի տուրք մատուցելու բանաստեղծին, ցավակցելու նրա ընտանիքին, հարազատներին: Նախագահության դահլիճ բարձրացան նաեւ ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը, Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանը, նախարարներ, մարզպետներ, ԱԺ պատգամավորներ, պետական ծառայողներ, պաշտոնատար անձինք: Ցավակիցների թվում էր Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպան Համիդ Ռեզա Նիքքարը:

Հեսմիցօրեին սգո կառքին դրված բանաստեղծ Վահագն Դավթյանի աճյունը ուղեւորվեց դեպի Կոմիտասի պանթեոն: Գրողների միության բարձրախոսները սփռում էին Վահագն Դավթյանի ղողանջող ձայնը... ընծր է ջերը՝ ասմունքող Սիլվա Յուզբաշյանի ընթերցանությամբ: Երբեւէ՝

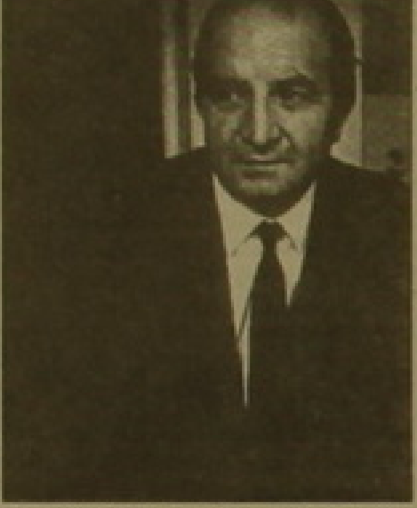

...թյունը դաղարեցրած Բաղրամյան, այնուհետեւ Մաշտոց պողոտայով բազմաթիվ ծաղկեպսակներով ուղեկցվող սգո շարասյունը ժիշ անց հասավ պանթեոն: «Կտրվելուց հետո է երեւում ծառի բնի հաստությունը», խոսքը սկսեց քաղման կառավարական հանձնաժողովի նախագահ, ՆԳ նախարար Վանո Սիրադեղյանը: Այնուհետեւ բանաստեղծ ակադեմիկոսին, հասարակական գործչին, թարգմանչին, մարդուն արժեւորեցին ԳԱԱ նախագահ Ֆադեյ Սարգսյանը, Հրանտ Մաթեւոսյանը, Ռազմիկ Դավոյանը, ակադեմիկոսներ Գրիգոր Խանջյանը եւ Հրանտ Թամրազյանը, Սերուժան Տեր-Գուլանյանը, Արարատյան Հայրապետական թեմի առաջնորդ Գարեգին արքեպիսկոպոս Ներսիսյանը, որը ընթերցեց նաեւ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ի ցավակցական հեռագիրը: Գարեգին Սրբազանի տեղեկացմամբ, կիրակի օրը հատուկ հոգեհանգստյան պատարագ մատուցվեց ...

...սարվեր հանգուցյալի հիշատակին:

Վահագն Դավթյանի ժողովածուները փնտրվող գրքեր են եղել

Ավելի քան քառասուն տարի հետեւում եմ գրահրատարակչական գործին: Այդ տարիներին լույս են տեսել նաեւ Վահագն Դավթյանի բանաստեղծությունների ժողովածուները եւ, ինչպես նկատել եմ, դրանք եղել են փնտրվող գրքեր: Նրա նոր լույս տեսած «Անկեզ մորենի» գրքի բարի համբավը հասել էր այն ժամանակվա մշակույթի նախարար Ռ. Պարսամյանին, որը ուզում էր այն ունենալ իր անձնական գրադարանում: Ինձ հայտնի այս փաստը եզակի չէ: Փնտրվել են նաեւ «Կապույտ գիրք», «Աշխ սիրո», «Լույս առավոտի», «Լույսն իջնել հաց», «Բարի հսկան», «Ծննդավայր» եւ ուրիշ ժողովածուներ, որոնց մեծ մասը ձեւավորել է նկարիչ Հ. Սամյանը եւ խմբագրել է բանաստեղծ Է. Դուրյանը:

Ազգային գրադարանում նրա ծննդյան 70-ամյակի առթիվ կազմակերպվեց ծավալուն ցուցահանդես: Այն եզակի էր, որովհետեւ ցուցադրվել էին բանաստեղծի երկերի ոչ միայն հատորային ու առանձին հրատարակությունները, այլեւ գրական գեղարվեստական տասնյակ ժողովածուներ, որտեղ ամփոփված էին նրա ստեղծագործությունները:

Վեց տասնյակից ավելի ժողովածուներում («Ուկրաինական ճար», «Էստոնիայի երգը», «Վրաց երկինք», «Մարգարտաշար», «Աստղային ձայներ»...) տեղ են գտել Վ. Դավթյանի անզուգական թարգմանությունները:

Պատկառելի թիվ են կազմում նաեւ այն գրքերը, որոնք ընթերցողին են հասել գրականության խոր գիտակ եւ մեկնաբան Վ. Դավթյանի ընտիր առաջաբանով: Դրանք մեծապես օգնել են ընթերցողին ավելի լավ հասկանալու գրական երկը: Հիշենք մի քանիսը. Դ. Գուրամիշվիլի «Դավթիանի»-ի «Հատընտիր», Շ. Պետեֆի «Բանաստեղծություններ», Ռ. Բյորնս «Իմ սիրտը լեռներում է», Ս. Եսենին «Հատընտիր», Ջ. Բայրոն «Դոն Ժուան», Վ. Թեքեյան «Իրիկվան խորհուրդներ»:

Մի շարք լեզուներով լույս տեսած գրքերը բավարարեցին մեկ այլ բաժնի համար, որը կրում էր «Օտար լեզվով» խորագիրը:

Հանրապետության գրադարանային ֆոնդերի անքաժանելի մասն են նրա խմբագրած «Գրական թերթ», «Հայրենիքի ձայն», «Սովետական Հայաստան», «Երկիր ավետյաց» պարբերականները: Բարձր ճաշակ, հարուստ փորձ եւ հմտություն ունեցող խմբագրի ձեռքով անցած նյութերը շարունակում են մնալ ընթերցողների ուշադրության կենտրոնում, օգտագործվում են զանազան մասնագետների կողմից:

Վ. Դավթյանի ճարտարությանն են նվիրված Հր. Թամրազյանի, Ս. Սարինյանի, Գ. Էմինի, Էդ. Մեժելայտիսի, Ռ. Համզատովի, Վ. Նալբանդյանի, Հ. Սալախյանի, Հ. Գալստյանի, Ժ. Քալանթարյանի եւ ուրիշների գրքերն ու հոդվածները:

1993-ին գրադարան հրավիրեցինք նրան՝ մասնակցելու «Մեր լեզուն մենք ենք» ցուցահանդեսի բացմանը: Նա եկավ եւ շոյված զգաց, երբ նկատեց իր ստեղծագործություններից ներկայացված քաղվածքները, լսեց տնօրեն Ռ. Իշխանյանի դրվատանքի խոսքերը, որոնցից էր Դավթյանին «բառի գեղագետ» համարելը:

Բանաստեղծի ստեղծագործությունը միշտ էլ եղել է Ազգային գրադարանի ուշադրության կենտրոնում: Դա են վկայում «Հիշարժան տարեթվեր» օրացույցի այն համարները, որտեղ նրա հոբելյանների առթիվ զետեղվել են անհրաժեշտ նյութեր:

Բանաստեղծ, արձակագիր, դրամատուրգ, թարգմանիչ, խմբագիր, հասարակական գործիչ, տեսական ու գրական մրցանակների դափնեկիր Վ. Դավթյանի ընտիր բանաստեղծությունները ու պոեմները, դրամաներն ու արձակ երկերը հայ գրականության մնայուն էջերից են:

ՀՐԱՉՅԱ ՀՈՒՆԱՆՅԱՆ

ՖԻԼՄԱԴԱՐԱՆ

Հայաստանի ազգային ֆիլմադարանը եւ կինոֆոտոֆոնո արխիվը միացել են վերակազմավորվելով կինոյի եւ աուդիովիզուալ մշակույթի ազգային կենտրոնը: «Նպատակը մեկն է, արխիվային նյութն առավել օգտագործելի, մատչելի դարձնել ժողովրդի համար», ասում է կենտրոնի տնօրեն Գարեգին Զաքոյանը: 1943-ին ստեղծված արխիվը մոտավոր հաշվումներով ունի 16 հազար ձայնագրություն, 20 հազար կինոփաստաթուղթ, 170 հազար լուսանկար: Այն կոչված է եղել պահպանել մեր ազգային հարստությունները, այսօրվանից հնարավորինս կհավաքի նաեւ համաշխարհային կինոնյութ: «Ոչ թե ազգային ֆիլմերի արխիվ, այլ հավաքատեղ մեր հայրաբարբառ բոլոր արժեքների, մեկնաբանում է կենտրոնի տնօրենը: Շատ բան կարելի է փնտրել արխիվում եւ չգտնել, նյութերը դուրս են տարվել եւ չեն վերադարձվել: Բոլորին մատչելի, հասանելի դարձնելը պիտի արվի մեկ եղանակով՝ տեղում անհրաժեշտ նյութը պատճենահանելով»: Սակայն, տնօրենի անկով, առայժմ կինոյի եւ աուդիովիզուալ մշակույթի ազգային կենտրոնը զուրկ է տեխնիկական ժամանակակից միջոցներից չունի պատճենահանման սարք, համակարգիչներ, որոնց հիշողությունը կտապահի արխիվային ողջ ունեցվածքը:

Պարոն Զաքոյանը տեղեկացրեց, որ 20 օրից «Պիոներ» եւ «Մոսկվա» կինոթատրոններում մանուկների համար կցուցադրեն ֆրանսիացի II կինոռեժիսորների մասին պատմող ֆիլմեր (Տրյուֆո, Գոդար եւ այլն), որոնց թարգմանությունն են ապահովում այսօր:

Այնուհետեւ ապրիլի սկզբին նույն կինոթատրոններում կցուցադրվեն Չապլինի ֆիլմերը: Ցուցադրությունը կընդգրկի նաեւ խորհրդային արխիվներում չեղած ժապավեններ: Փարաջանով թանգարանի հետ համատեղ պատրաստվում են իրականացնել Պազոլինիին նվիրված փառատոնը: Ինչպես միշտ, կենտրոնը ճանաչողական գրքույկներ կհրատարակի յուրաքանչյուր միջոցառմանը զուգահեռ:

Ա. Հ.

Կինոյի եւ աուդիովիզուալ մշակույթի ազգային կենտրոնը գործում կդառնա

ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հանձնվեցին Բրիտանիայի ձայնագրման արդյունաբերության մրցանակները

Փետրվարի 20-ը լույս 21-ի գիշերը Լոնդոնի Earls Court խաղատարածքի համերգային ու ցուցահանդեսային կենտրոնում տեղի ունեցավ Բրիտանիայի ձայնագրման արդյունաբերության Brit Awards մրցանակների հանձնման ամենամյա արարողությունը: Երեկոյին մասնակցելու համար հատուկ ժամանել էր Մայքլ Ջեքսոնը, չնայած այն բանին, որ ինքը որեւէ մրցանակի չէր հավակնում: Նրա ելույթը դարձավ հանդիսության բարձրակետը: 50 տեխնիկներ մեկ շաբաթ պատրաստել էին հատուկ բեմահարթակ, իսկ տեսողական էֆեկտների ստեղծման համար նույնիսկ հրավիրվել էր հոլիվուդյան մոգ Դեյվիդ Կոպերֆիլդը: Երբ երգ կատարեց Դեյվիդ Բոուին, որն ընդդիմադիր լեյբորիստական կուսակցության դեկավարից հատուկ մրցանակ ստացավ անգլիական արվեստի զարգացման մեջ ներդրած ավանդի համար:

Տարվա լավագույն բրիտանացի նորեկներ ճանաչվեցին Supergrass-ը, լավագույն պարախումբ՝ Massive Attack-ը, անգլիացի լավագույն երգիչ՝ Փոլ Ուելերը, լավագույն երգչուհի՝ Էննի Լենոքսը:

Միջազգային բնագավառում բրիտանական բարձրագույն երաժշտական մրցանակներին արժանացան Փրինսը (լավագույն երգիչ), Բոն Ջովին (լավագույն խումբ), Ալանիս Մորիսեթը (լավագույն նորեկ), Բյորկը (լավագույն երգչուհի): Երեք անցյալ տարի երեկոյի հերոսը Blur խումբն էր, ապա այս անգամ բախտը ժպտաց նրա մեծական մրցակից Oasis-ին, որը ճանաչվեց բրիտանական լավագույն խումբ:

«ԿՈՄՍՈՄՈԼՍԿԱՅԱ ՊՐԱՎԴԱ»

Փոլ Մակարտնիի դեմ ծրագրված մահափորձը չկայացավ

Օրերս Փոլ Մակարտնին Լոնդոնում, Նյու Յորքում, Արիզոնայում եւ Շոտլանդիայում գտնվող իր տների շուրջը անվտանգության միջոցներն ուժեղացրեց այն հաղորդումների կապակցությամբ, որ մի վարձու մարդասպան ցանկացել է իրեն սպանել 150 հազար դոլլարի դիմաց: Ստացված տեղեկությունների համաձայն, մարդասպանը փորձել է իր ծրագիրն իրագործել Մակարտնիին սպանելով Լոնդոնի ոսկերչական խանութներից մեկի ելքի մոտ, սակայն վերջին պահին մարդասպանի նյարդերը տեղի՞ են տվել եւ կրակելու փոխարեն նա լոկ համարձակվել է ինքնագիր խնդրել: Այդ զինված անձնավորությունը ներխուժել է խանութ եւ փորձել է կողոպտել այն, բայց ձերբակալվել է ոստիկանության կողմից: Կասկածյալն ամեն ինչ խոստովանել է եւ ներկայումս իր հանցակցի հետ սպասում է դատին:

«ԿՈՄՍՈՄՈԼՍԿԱՅԱ ՊՐԱՎԴԱ»

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ

Փառատոնի հերթական ակորդը՝ խապանական երաժշտություն

Արտասահմանյան երկրների հետ մշակութային կապի եւ համագործակցության հայկական ընկերության դահլիճում երեկ տեղի ունեցավ երաժշտական «Զարթնք» փառատոնի հերթական միջոցառումը, որ նվիրված էր իսպանական երաժշտությանը: Բացելով այն Ռաֆայել Հակոբյանն ասաց, որ արդեն փառատոնի 6-րդ օրն է, ու թեեւ նախատեսվում էր այն ավարտել ապրիլի 1-ին, սակայն, ամենայն հավանականությամբ, կերկարաձգվի եւս 3-4 համերգով: Նա ավելացրեց, որ բարեգործական այդ միջոցառմանը սիրով մասնակցում են ոչ միայն հանրապետությունում ու արտերկրում ճանաչված տաղանդավոր երաժիշտներ, այլեւ ... տուրիայի ... ներ, որոնք արդեն մրցույթների դափնեկիրներ են:

Սարասատեի «Անդալուզյան ռոմանս»-ով համերգ-հանդիպումն սկսեց ժողովրդական արտիստ, միջազգային մրցույթների դափնեկիր, ջութակահար Էդուարդ Թադեւոսյանը: Նրա հետ հանդիպումը դարձավ ոչ միայն անվանի ջութակահարի մեծարման, կյանքի ու գործունեության վերլուծության, այլեւ վերածվեց հայ անվանի երաժիշտների մասին հուշերեկոյի:

Այնուհետեւ իսպանական երգ-երաժշտության կատարումներով հանդես եկան Մարատ Անժիրանյանը, Միքայել եւ Լիա Ալեքսանդրյանները, Մուսաննա Հովհաննիսյանը, Վահագն Արիստակեսյանը եւ ուրիշներ:

Զ. Ռ.

ԱՄՆ 1996-Ի ՆՈՐ ԱՍՏՂԵՐԸ

Նոա Բոմակի համար կինոն մի փոքրիկ աշխարհ է

«Ֆիլմարտադրությունից դուրս ես շատ եմ ցրված: Կինոն այն միակ բնագավառն է, որտեղ ինձ հարմար եմ զգում: Դա իմ փոքրիկ աշխարհն է», ասում է 26 տարեկան այս երիտասարդ ռեժիսորը, որ իր առաջին «Ոտքով հարվածել եւ բղավել» ֆիլմի նկարահանումներից եւ անցյալ աշնանը Նյու Յորքի կինոփառատոնում ցուցադրվելուց հետո ռեժիսորական աշխատանք կատարելու բազմաթիվ հրավերներ է ստացել: Բայց նա բոլորը մերժել է՝ պատճառաբանելով, որ առայժմ զբաղված է աշխատել իր սցենարներով պատրաստված ֆիլմերի վրա:

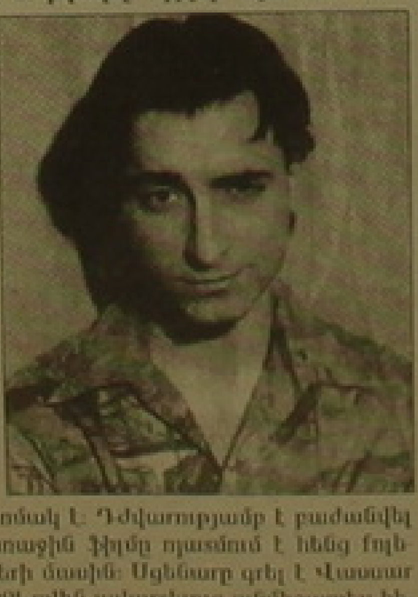

Անունը Նոա Բոմակ է: Դժվարությամբ է բաժանվել դպրոցից: Նրա առաջին ֆիլմը պատմում է հինգ ֆոլիջի ... շրջանավարտների մասին: Սցենարը գրել է Վասսար համալսարանը 1991 թվին ավարտելուց անմիջապես հետո: Երկրորդ ֆիլմը, ըստ նրա, դարձյալ կլինի ուսանողական կյանքից: Այն կկոչվի «Պարոն նախաձեռն»: Ըստ երեւույթին հարմար բեմադրին անդրադառնալու է իր հաջորդ ֆիլմի գրավականը:

Հ. Օ.

«ԱԵՐՈՖԼՈՏ» ԱՎԻԱՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
«ՓԱՆԴ-ՏՈՒՐ»
ԱՎԻԱՏՈՐՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆԸ
առաջարկում է ավիատոմսեր դեպի Մոսկվա ռուսական միջազգային ավիաուղիների ինքնաթիռներով եւ այնուհետեւ դեպի աշխարհի ցանկացած կետ «Աէրոֆլոտի» եւ աշխարհի այլ ավիաընկերությունների բոլոր չվերթներով:
ՄԵԾ ՄՈՏ ԳՈՐԾՈՒՄ Է ԶԵՂՉԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ
Ավիատոմսերը առաքվում են տուն առանց արժեքի փոփոխության
«ՓԱՆԴ-ՏՈՒՐ»-Ը ՁԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆ Է ԴԵՊԻ ԱՇԽԱՐՀ
Երեւան, Գրիգոր Լուսավորիչի 3
(հեռանկարատաղարակի դիմաց)
Հեռ. 533030, 582108
A STYLE

digitised by A.R.A.R.@

ՖՈՒՏԲՈԼ

Ֆրանսիա-Հայաստան խաղը Լիլլում

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Ինչպես հայտնի է, Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչ փուլի մրցաշարին նախապատրաստվող Ֆրանսիայի հավաքականը իր վերջին ստուգողական խաղը հունիսի 5-ին անցկացնելու է Հայաստանի հավաքականի հետ: Նախապես մի քանի տարբերակների մասին էր խոսվում, բայց որոշված է կայանալու այդ հանդիպումը: Նշվում էին Լիլլի եւ Ստրասբուրգի անունները: Ֆրանսիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Էմե Ժակեն դեմ չէր, որ այդ խաղը կայանա Փարիզի մերձակայքում գտնվող որեւէ քաղաքում: Հայտնի դարձավ, որ ի վերջո Ֆրանսիա-Հայաստան խաղը կայանալու է Լիլլում: Հաստատելով հավաքականի նախապատրաստական ծրագիրը Ֆրանսիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան ծգտել է, որ հավաքականի Ֆրանսիայում կայանալիք ընկերական խաղերը տեղի ունենան երկրի տարբեր մասերում: Սակայն բնավ է Ֆրանսիա-Հայաստան խաղի հետ կապված հաշվի չի առնվել մեկ կարեւոր հանգամանք: Խոսքը վերաբերում է մարզասերներին, հատկապես հայ ֆուտբոլասերներին, որոնցից շատերը կցանկանային տեսնել այդ խաղը: Ֆրանսիայի հայկական համայնքը գրեթե 400 հազար է: Լիլլը գտնվում է Ֆրանսիայի հյուսիսում, որտեղ հայություն շատ քիչ կա: Տողերիս հեղինակը 3 տարի առաջ Հայաստանի կանանց բասկետբոլի հավաքականի հետ եղել է Վալանսիենում, որը նույնպես գտնվում է Ֆրանսիայի հյուսիսում, եւ չնայած մեր թիմի նկույթների ճկասմամբ հետաքրքրությանը, մեր հայրենակից համակիրներից ոչ ոք չկար: Այլ էր պատկերը, երբ հավաքականը հանդես էր գալիս երկրի հարավում' Թուլուզում, Լանսում... Համոզված եմ, որ եթե Ֆրանսիա-Հայաստան խաղը տեղի ունենա ասենք Լիոնում, Մարսելում կամ Վալանսում, ապա առնվազն 10 հազար հայ ֆուտբոլասերներ ներկա կգտնվեն դաշտ, որը քիչ կարեւոր չէ: Հույս ունենանք, որ շահագրգիռ կողմերը կցուցաբերեն բանակցություններում մեծ հետաքրքրությամբ սպասվող այդ հանդիպումն ավելի հարմար տեղում անցկացնելու համար:

Պատանիները զիջեցին Շվեյցարիայի հավաքականին

Մալթայում սկսվել է մինչեւ 16 տարեկան ֆուտբոլիստների Եվրոպայի առաջնության խմբային մրցաշարը, որտեղ հանդես է գալիս նաեւ Հայաստանի պատանեկան հավաքականը: Մեր թիմի մրցակիցներն են Շվեյցարիայի, Հարավսլավիայի եւ Մալթայի հավաքականները: Ինչպես տեղեկացրին ֆուտբոլի հանրապետական ֆեդերացիայի մամուլի ծառայությունից, Հայաստանի հավաքականի առաջին մրցակիցն էր Շվեյցարիայի հավաքականը: 1-ին կեսն անցավ երկկողմանի գրոհներով, լարված ու հետաքրքիր պայքարում: 2-րդ կեսի 23-րդ րոպեին շվեյցարացի Կասեր Օլիվերին հաջողվեց բացել հաշիվը: Դրանից հետո մեր ֆուտբոլիստների գործադրած ջանքերը ոչ մի արդյունք չտվեցին: Խաղն ավարտվեց շվեյցարացիների հաղթանակով' 1-0 հաշվով: Հայաստանի պատանեկան հավաքականը հանդես եկավ հետեւյալ կազմով. **Գեւորգ Կասպարով, Վահագն Բագոյան, Սամվել Մինասյան, Արմեն Սիմոնյան, Ռոմեո Ջենեբյան, Կարեն Նավոյան, Նշան Էրզրումյան, Եղիշե Մելիքյան, Արամ Հակոբյան, Կարեն Ալեքսանյան, Աշոտ Գրիգորյան**:

Հանդիպման գլխավոր մրցավար, ավստրիացի Ռոբերտ Սարյեկը խաղի ընթացքում 5 դեղին քարտ ցույց տվեց, որոնցից 3-ը մեր ֆուտբոլիստներին: Զգուշացվեցին Էրզրումյանը, Մելիքյանը եւ Բագոյանը:

Հարավսլավիայի հավաքականը 2-0 հաշվով հաղթեց Մալթայի թիմին: Մասնագետների կարծիքով խմբում ուժեղագույնները Շվեյցարիայի եւ Հարավսլավիայի հավաքականներն են:

1-ին տեղ գրավողը Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչի ուղեգիր ձեռք կբերի:

Եզրափակիչում «Արարատն» ու «Կոտայքը»

Արմավիրում տեղի ունեցող Ռուդոլֆ Մխիթարյանի հուշամրցաշարում ավարտվեցին խմբային մրցաշարերը եւ այսօր եզրափակիչում 1-ին մրցանակը վիճարկելու են Երեւանի «Արարատն» ու Աբովյանի «Կոտայքը»: «Արարատը» 3 անընդմեջ հաղթանակ տանելով, չնայած վերջին տուրում անսպասելիորեն 0-1 հաշվով զիջեց ՀՄՄ-ին, սակայն խմբում գրավեց 1-ին տեղը: Մյուս խմբում մրցաշարն առանց պարտության ավարտեցին «Կոտայքն» ու «Կարպատ-81-ը» տանելով երկուական հաղթանակ եւ միմյանց հետ խաղալով ոչ-ոքի: Սակայն գնդակների տարբերությամբ 1-ին տեղը գրավեց «Կոտայքը» շնորհիվ «Զանգեզուրի» նկատմամբ խոշոր հաշվով տարած հաղթանակի (5-1): Վերջին տուրում «Կարպատ-81-ը» 2-1 հաշվով առավելության հասավ «Արաբկիրի» նկատմամբ: Ընդ որում 27-րդ րոպեին հաշիվը բացեցին երեւանցիները, 65-րդ րոպեին պատասխան գնդակը խփեց Ալեն Մովսիսյանը, իսկ 79-րդ րոպեին «Կարպատ-81-ին» երկրորդ անգամ հաղթանակ բերեց հանրահայտ Յուրի Ժելուդկովը: 3-րդ տեղի համար այսօր պետք է մրցեին «Կարպատ-81-ն» ու «Ցեմենտը», սակայն այդ խաղը չի կայանա: «Կարպատ-81-ը» վերադարձել է տուն, որտեղ կշարունակի նախապատրաստվել «Արարատի» հետ գավաթային խաղերին:

Ռուսական գեղասահքի նոր հրավառություն

Փարիզում տեղի ունեցած գեղասահքի «Մեծ մրցանակի» 1-ին մրցաշարն ավարտվեց ռուսների «հրավառությամբ»: 4 ոսկե մեդալներից 3-ը բաժին հասավ Ռուսաստանի ներկայացուցիչներին: Պարային զույգերի մրցությունում փայլուն [illegible]անդես եկան օլիմպիական չեմպիոններ Օքսանա Գրիշչուկն ու Եվգենի Պլատովը: Սպորտային զույգերում 1-ին տեղը գրավեցին աշխարհի չեմպիոններ Եվգենիա Շիշկովան եւ Վադիմ Նաումովը: Տղամարդկանց մենասահքերում Ռուսաստանի հավաքականին ոսկե մեդալ պարգեւեց նաեւ օլիմպիական չեմպիոն Ալեքսեյ Ուրմանովը, որը առավելության հասավ աշխարհի կրկնակի չեմպիոն, կանադացի Էլվիս Ստոյկոյի նկատմամբ: Ռուսներին արծաթե մեդալ բերեց նաեւ մենասահորդուհի, Եվրոպայի չեմպիոնուհի Իրինա Սլուցկայան: Ռուսաստանի գեղասահքի դպրոցն աշխարհում շարունակում է մնալ ուժեղագույնը:

ԼՈՒՐԵՐԻ ՀՈՍՔ

Հրազդանցիները եւ գյումրեցիները

Ծաղկաձորում այս տարի առաջին եւ հավանաբար վերջին անգամ մեկնարկ են դուրս եկել դահուկորդները, որոնք վիճարկում են հանրապետության չեմպիոնի կոչումը: Ստուգատեսին մասնակցում են Գյումրիի ձմեռային մարզաձեւերի հանրապետական մարզադպրոցի, Վանաձորի, Հրազդանի, Երեւանի եւ ֆիզկուլտուրայի ինստիտուտի մարզական ակումբի 60 մարզիկներ: Առաջին օրը տղամարդիկ մրցեցին 30 կմ ազատ ոճով մրցաձեւում: Այստեղ բոլորի համար անհասանելի էր հրազդանցի Հակոբ Մանուկյանը: Երկրորդ օրը կանայք ուժերը չափեցին 10 կմ, իսկ տղամարդիկ' 15 կմ դասական ոճով մրցաձեւում: Այստեղ վերջնագիծն առաջինը հատեցին գյումրեցիներ Ալլա Միխայելյանը եւ Հրայր Մանուկյանը: Կանանց 5 կմ դասական ոճով մրցասարածությունը կրկին բոլորից արագ անցավ Ալլա Մանուկյանը.

ՓԱՍՏ

Բրազիլացիների 3-րդ հաղթանակը

Արգենտինայում տեղի ունեցող Հարավային Ամերիկայի երկրների ֆուտբոլի օլիմպիական ընտրական մրցաշարում իր հաղթարշավն է շարունակում Բրազիլիայի հավաքականը: Խմբային մրցաշարում բրազիլացիները 3-րդ անընդմեջ հաղթանակը տարան, այս անգամ 4-1 հաշվով առավելության հասնելով Բոլիվիայի հավաքականի նկատմամբ:

Ֆեդերացիան կորցրեց 1 միլիոն դոլար

Եվրոպայի առաջնությանը նախապատրաստվող Հոլանդիայի հավաքականը Էյնդհովենի «Ֆիլիպս ստադիոն» մարզադաշտում, ընկերական խաղում ուժերը պետք է չափեր Բելգիայի հավաքականի հետ: Սակայն երկարատեւ տեղատարափ անձրեւների պատճառով հանդիպումը չկայացավ: Հոլանդիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան կորցրեց շուրջ մեկ միլիոն դոլլար (հեռուստատեսային ցուցադրման իրավունքների գումարը): Հիշեցնենք, որ հենց նույն պատճառով 3 անգամ հետաձգվեց Եվրոպայի սուպեր գավաթի պատասխան հանդիպումը «Այաքսի» եւ «Սարագոսայի» միջեւ:

Բրազիլացին հեռացավ Գանայից

Բրազիլացի մարզիչ Իսմայել Կուրտցը, որը մարզում էր Գանայի հավաքականը, ստիպված էր հրաժարական տալ: Պատճառը Գանայի հավաքականի անհաջողությունն է Հարավաֆրիկյան Հանրապետությունում տեղի ունեցած Աֆրիկյան գավաթի խաղարկությունում: Իսմայել Կուրտցը 4 տարվա պայմանագիր ուներ Գանայում աշխատելու համար, սակայն իր պաշտոնում մնաց միայն 18 ամիս:

«Թագավորի գավաթը» ռումինացիներին

Բանգկոկում (Թաիլանդ) ավարտված «Թագավորի գավաթի» խաղարկությունում հաղթող ճանաչվեց Ռումինիայի հավաքականը, որը եզրափակիչում 2-1 հաշվով առավելության հասնելով Դանիայի հավաքականի նկատմամբ, ստացավ «սիմվոլիկ» 15 հազար դոլլար: Եվրոպայի չեմպիոնի կազմում բացակայում էին Լաուդրուպ եղբայրները: Ռումինացիներից վճռական խաղում 2 գնդակներն էլ խփեց Պոպեսկուն (9, 45): Դանիացիներից 90-րդ րոպեին հաշիվը կրճատեց Հոգերը: 3-րդ տեղը գրավեց Թաիլանդի հավաքականը, որը 5-2 հաշվով հաղթեց Ֆինլանդիայի հավաքականին:

Ֆրանսիացիների հաղթանակով

Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչի ուղեգիր ձեռք բերած հավաքականները առանձնակի լրջությամբ են նախապատրաստվում գլխավոր ստուգատեսին եւ միմյանց անցկացնում ընկերական խաղեր: Ֆրանսիայի հավաքականն իր երկրի հարավում հյուրընկալեց Հունաստանի հավաքականին եւ հաղթեց 2-1 հաշվով:

ՇԱԽՄԱՏ

Մրցելույթները Ֆրանսիայում շարունակվում են

Ֆրանսիայի Քափել լա Գրանդ քաղաքում ավարտված շախմատի խոշոր միջազգային մրցաշարում հաղթեց գրոսմայստեր Ալեքսանդր Նենաշեւը, որը 9 հնարավորից վաստակեց 7.5 միավոր: Հայաստանի պատվիրակներից գրոսմայստեր Աշոտ Անաստասյանը, միջազգային վարպետներ Մելիքսեթ Խաչիյանը, ՖԻԴԵ-ի վարպետ Լեւոն Արոնյանը վաստակեցին 6-ական, իսկ գրոսմայստերներ Արտաշես Մինասյանը եւ Էլինա Դանիելյանը 5.5-ական միավոր: Նկատենք, որ Արոնյանն ամենաբարձր արդյունքը ցույց տվեց մրցաշարին մասնակցող պատանիներից, եւ ստացավ հատուկ մրցանակ:

Մրցաշարի ավարտից անմիջապես հետո Անաստասյանը, Մինասյանը, Խաչիյանը, Արոնյանը, ինչպես նաեւ Երեւանից նոր Ֆրանսիա ժամանած գրոսմայստեր Սմբատ Լպուտյանը եւ Հայաստանի հավաքականի ավագ մարզիչ Հրայր Բաղդասարյանը մեկնեցին Կաննի, որտեղ սկսվում է ավանդական միջազգային մրցաշար նույնպես շվեյցարական մրցակարգով:

Վ. Հ.

Մարտիրոսյանը' Ռուսաստանի չեմպիոն

Մոսկվայում ավարտված թեթեւ աթլետիկայի Ռուսաստանի բաց առաջնության մրցումներում իրեն գերազանց դրսեւորեց գյումրեցի եռացատկորդ Արմեն Մարտիրոսյանը, որը ցույց տալով 16 մ 86 սմ արդյունք նվաճեց չեմպիոնի կոչումը: Մեր մյուս հայրենակից, երեւանցի եռացատկորդ Շ[illegible] Պողոսյանը 7 մ 68 սմ արդյունքով ճանաչվեց 6-րդը:

ՓԱՍՏ

ԹԵՆԻՍ

Կապրիատին հրաժարվեց Փարիզի մրցաշարից

Բոլորը մեծ անհամբերությամբ էին սպասում Փարիզի «Կազ դե Ֆրանս» բաց առաջնությունում ամերիկացի հանրահայտ թենիսիստուհի, 19-ամյա Ջենիֆեր Կապրիատիի ելույթին, որը 2 տարի առաջ հրաժեշտ տալով պրոֆեսիոնալ թենիսին, այնուամենայնիվ որոշեց վերադառնալ: Սակայն Թենիսի միջազգային ֆեդերացիայի մամուլի ծառայության տնօրենը պաշտոնապես հայտարարեց Ջենիֆեր Կապրիատիի հրաժարվելու մասին եւ ժողովը դիմեց լրագրողներին եւ հայտարարեց. «Վնասվածք ստացա եւ չեմ կարող խաղալ, քանի որ չեմ ուզում վնասվածքս ավելի բարդանա: Ցավում եմ, որ այդքան հեռվից գալով չեմ կարող խաղալ»: Կապրիատին նկատեց, որ լրագրողները նրան բնավ հավասարեն են նայում, շարունակեց. «Այս առավոտ էր, որ Մալզի (Մագդալենա) Մալեեւայի հետ մարզվելիս գավ զգացի թիակիս վերին մասում»: Կապրիատին խոսում էր, որ նրա մարզիչը Ջեֆ Ֆուբը գալով նրան օգնության առավ. «Այսօր կեսօրից հետո նա նորից փորձեց մարզվել, բայց ցավն երեւաց թեւ նրա թիակը շատ էր ցավում եւ որոշեցինք հրաժարվել խաղալուց»: Կապրիատին հայտարարեց. «Ցավով ձեզ հայտնում եմ, որ Ջենիֆեր Կապրիատին հրաժարվել է խաղալ: Կապրիատին այսօր վնասվածք ստացավ մարզվելու ժամանակ եւ 10 րոպե հետո մամուլի ասուլիս պետք է անցկացնի»: Ժողովուրդը զայրացած մեծ աղմուկ բարձրացրեց: Խնդիրն այն է, որ Փարիզում մարզվելու ժամանակ ոչ ոք չէր տեսել, թե Կապրիատին ինչպես էր վնասվածք ստացել: Բոլորը կարծում էին, որ դա «դիվանագիտական վնասվածք» է (կեղծ): Ճիշտ 10 րոպե անց Ջենիֆեր Կապրիատին հայտնված եւ [illegible] համաձայնությանը, որ ամբողջ ուժով ուզում էր վերադառնալ WTA Tour-ի մրցաշարերին, որը պակասում է իր կյանքում: Մամուլի ասուլիսից հետո Ջենիֆերն ընկավ հոր' Ստեֆանոյի գիրկը եւ Ստեֆանոն հայտարարեց. «Երբ մոտ օրերս ցավն անցնի, արդեն Ջենիֆերը կմասնակցի Էսսենի (Գերմանիա) մրցաշարին, երբ [illegible] կվերադառնանք Ֆլորիդա եւ [illegible] հանդես կգա Ինդիանայի մրցաշարում: Կտեսնենք, որ նա այս տարի [illegible] պայծառ կխաղա»:

Ջենիֆեր Կապրիատին ասուլիսի ժամանակ

Վ. Ա.

SARDARAPAT Co. LTD

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է

ՈՒՂԻՂ ՉՎԵՐԹ

ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԵՐԵՎԱՆ

14 ՕՐ ԱՌԱՆՑ ՀՅՈՒՐԱՆՈՑԻ ԵՎ ՍՆՆԴԻ

ԱՐԺԵՔԸ' 380 $ ՀԱՄԱՐԺԵՔ ԴՐԱՄՈՎ

Հասցեն. «Էրեբունի» հյուրանոց, 2-րդ մասնաշենք, 327 սեն.

Հեռախոս 56-05-82

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Սադդամ Հուսեյնը սիրում է ներման խոստումներ տալ, բայց միշտ դրժում է դրանք

Վերջերս նավթի համաշխարհային շուկայում Իրաքի հայտնվելու սպառնալիքն իսկ գներն իջեցրել էր 5 տոկոսով: Երբ նավթի պաշարներով Սաուդյան Արաբիայից հետո աշխարհում երկրորդ տեղը գրավող Իրաքին թույլ տրվի այն կանոնավորապես վաճառքի հանել, ապա փորձագետների կարծիքով, գները զգալիորեն կընկնեն: Դա շատ է անհանգստացրել գլխավոր նավթարդյունաբերական երկրներին եւ նավթային ընկերություններին, իսկ ՄԱԿ-ի ԱԽ անդամ Ռուսաստանին, ընդհակառակը, ուրախացրել է: Փետրվարի 12-ին անգլիական «Գարդիանը» հայտնել էր, որ Ռուսաստանն ու Իրաքը համաձայնագիր են ստորագրել, ըստ որի ՄԱԿ-ի պատժամիջոցների վերացումից անմիջապես հետո Ռուսաստանի մասնագետները կսկսեն Իրաքի նավթի արդյունահանումը: Աշխատությունների մասին արձանագրությունը, ոչ պաշտոնական տվյալներով, մոտ 10 միլիարդ դոլլարի գործարք է նախատեսում: Այդ արձանագրությունը փետրվարի 9-ին Մոսկվայում Իրաքի լեռնահանքային արդյունաբերության եւ Ռուսաստանի էներգետիկայի ու վառելիքի նախարարներն են ստորագրել, եւ դա ՄԱԿ-ի հանձնաժողովի նիստի նախօրյակին է կատարվել: Այդ նիստում Իրաքի դեմ Պարսից ծոցի պատերազմի ժամանակ ընդունված պատժամիջոցների վերացման հարցը պետք է քննարկվի: ՄԱԿ-ի ԱԽ-ի թիվ 989 բանաձեւի ընդունումը թույլ կտա Իրաքին կես տարվա ընթացքում 2 միլիարդ դոլլարի նավթ վաճառել եւ այդ փողով մթերք ու դեղամիջոցներ գնել: Սակայն այն հանգամանքը, որ Իրաքը նավթի արդյունահանման նախապատվությունը Ռուսաստանի ընկերություններին է խոստացել եւ այն, որ 6 միլիարդ դոլլարի նավթի վաճառքի թույլտվությունը համարյա որոշված է, չէր կարող չանհանգստացնել նավթարդյունահանող երկրների եւ հատկապես Սաուդյան Արաբիայի ղեկավարներին: Փետրվարի 10-ին արդեն մի զարմանալի իրադարձություն տեղի ունեցավ: Սաուդյան Արաբիայի թագավոր Ֆահդն ու թագաժառանգ Աբդուլլան համաձայնեցին Հորդանանի թագավոր Հուսեյնի հետ հանդիպել: Դա Ծոցի պատերազմից հետո երկու թագավորների առաջին հանդիպումն էր: Այդ պատերազմի ժամանակ Հորդանանը հրաժարվել էր Իրաքի դեմ հանդես գալ եւ երկու թագավորների միջեւ հարաբերությունները այնքան էին վատացել, որ երբ 94-թվականի մարտին Հուսեյնը որպես ուխտավոր Մեքքա էր եկել, Ֆահդը հրաժարվել էր նրա հետ հանդիպել: Երբ պարզվեց, որ նույն ժամանակ եւ նույն հանգամանքներում Մեքքայում գտնվող ՊԱԿ-ի նախագահ Յասեր Արաֆաթին Ֆահդն ընդունել է, դա Հուսեյնի համար անտանելի ստորացում դարձավ: Էր Ռիադի ու Ամմանի միջեւ հարաբերությունների վերականգնումը սակայն Հորդանանի համար շատ կարեւոր նշանակություն ունի, քանի որ մինչեւ պատերազմն արաբական այդ երկիրը Սաուդյան Արաբիայից օրական 40 հազար բարել նավթ էր ստանում ու

Սադդամ Հուսեյնի ընտանիքը երջանիկ օրերին: Ձախից փեսաներն են, կենտրոնում ավագ աղջիկ ... հետ, Սադդամի կողքին նրա առաջին կինն է

իր հարուստ եղբայրակիցների հովանավորության տակ էր գտնվում: Ինչո՞ւ Հուսեյնն անսպասելիորեն անհրաժեշտ դարձավ Ֆահդին, ի՞նչ ծառայություն նա պետք է մատուցեր իր նախկին հովանավորին: Պատասխանն իրեն երկար սպասեցնել չտվեց: Անցյալ երեքշաբթի Հորդանանում ապաստան գտած Սադդամ Հուսեյնի երկու բարձրաստիճան փեսաները, որոնք եղբայրներ են, ու նրա երկու դուստրերը, ի զարմանս բոլորի, անսպասելիորեն Իրաք վերադառնալու ցանկություն հայտնեցին: Այդ քառյակն անցյալ տարվա օգոստոսին Իրաքից Հորդանան էր փախել, եւ գեներալ Հուսեյն ու գնդապետ Սադդամ Քամել Ալ Մաջիդ եղբայրները Հորդանանից Իրաքի ժողովրդին կոչ էին արել գահընկեց անել Սադդամ Հուսեյնին: Բացի այդ, Հուսեյն Քամելը, որը Իրաքի ռազմական արդյունաբերությունն էր ղեկավարել, արեւմտյան երկրներին Իրաքի զանգվածային ոչնչացման զենքերի արտադրության իրական վիճակի մասին էր հայտնել, ինչը սենսացիա էր առաջացրել, քանի որ պարզվել էր, որ այդ երկիրը շատ ավելի է առաջ անցել այդ բնագավառում, քան մինչ այդ կարծում էին: Այդ բացահայտումների հետեւանքով Իրաքը շատ ծանր կացության մեջ ընկավ ու ստիպված եղավ ցուցադրել իր գաղտնի գործարանները ու թույլ տալ նույնիսկ, որ դրանց մի մասը ոչնչացվի: Սադդամ Հուսեյնը այդպիսի դավաճանությունները չէր կարող ներել եւ դա ամենից լավ Ալ Մաջիդ տոհմին պատկանող Քամել եղբայրները պետք է գիտենային: Չէ՞ որ Սադդամը սիրում է ներման խոստումներ տալ, սակայն համարյա միշտ էլ դրժում է դրանք: Բացի այդ գաղտնիք չէ, որ Իրաքի նախկին պաշտպանության նախարարներից մեկին, որը նույնպես Սադդամի ազգականն էր, հենց ինքը, Իրաքի ղեկավարն էր հրամայել սպանել: Միջազգային ռազմավարական հետազոտությունների ինստիտուտի աշխատակից Իբրահիմ Քարավանը վկայում է, որ վերջին օրերին եղբայրները շատ դյուրագրգիռ են եղել: Նրանց, ըստ երեւույթին, ուրիշ ելք չի մնացել, քան Սադդամի սուտ խոստումներին հավատալը: Ամբողջ աշխարհը հանգուցալուծմանն էր սպասում: Ենթադրվում էր, որ եղբայրները որոշ ժամանակ անց վրեժի կամ մի այլ դժբախտ պատահարի զոհ կդառնան: Սակայն ամեն ինչ շատ ավելի շուտ ու դրամատիկ պայմաններում տեղի ունեցավ: Եղբայրների Իրաք վերադառնալուց 3 օր անց նրանց կանայք՝ Սադդամի դուստրերը, հայտարարելով, որ չեն ցանկանում այլեւս հայրենիքի դավաճանների ու պետական հանցագործների հետ ապրել, ուրբաթ օրը բաժանվեցին նրանցից: Դրանից մի քանի ժամ հետո տունը, որտեղ եղբայրներն էին բնակվում, Ալ Մաջիդ տոհմի ներկայացուցիչների կողմից հարձակման է ենթարկվել: Փոխհրաձգության ժամանակ 7 հոգի է սպանվել, որոնց մեջ Քամել եղբայրներն ու նրանց հայրը եւ 2 հոգի էլ հարձակվողներից: Իրաքի հեռուստատեսությամբ Ալ Մաջիդ տոհմի խնդրանքն է հայտնվել Սադդամ Հուսեյնին, որ նա զինված հարձակումն իրագործած իրենց տոհմի ներկայացուցիչների նկատմամբ գթասրտություն ցուցաբերի: Հեռուստահաղորդագրության մեջ ասված է նաեւ, որ տոհմի բարի անունը վերականգնելու, ընտանեկան անպատվությունից ազատվելու համար անհրաժեշտ է եղել սպանել Քամել եղբայրներին: Եղբայրների վրա հարձակում գործած Ալ Մաջիդ տոհմի սպանված երկու ներկայացուցիչներին Իրաքի կառավարությունն ու պաշտոնական լրատվական գործակալությունը հերոսներ ու նահատակներ է անվանել եւ շաբաթ օրը նրանց բազմամարդ ու մեծաշուք պաշտոնական թաղումն է տեղի ունեցել, որը Իրաքի հեռուստատեսությամբ է ցուցադրվել: Թաղման թափորը Սադդամ Հուսեյնի երկու որդիներն են գլխավորել: Սպանվածների դագաղները Իրաքի դրոշներով են ծածկված եղել:

Այդ ամենի կազմակերպիչների կողմից աշխարհում մեծ աղմուկ ու բողոքների ալիք է բարձրացել: Հորդանանի թագավորն այդ կապակցությամբ իր զզվանքն է հայտնել ու այդ սպանությունները զարհուրելի հանցագործություն է անվանել: Նա իր վստահությունն է հայտնել, որ Իրաքում շուտով փոփոխություններ տեղի կունենան: Հորդանանի վարչապետն իր հերթին ասել է, որ դա մանրակրկիտ նախապատրաստված սպանություն է եղել եւ եղբայրներին ու նրանց հորը սպանել են թույլ չտալով, որ նրանք արդար դատարանի առջեւ կանգնեն: ՄԱԿ-ի ԱԽ-ի անդամները սպանության լուրն իմանալով, «վշտացել են»: Իրանը հայտարարել է, որ այդ սպանությունները ցույց են տալիս, թե Սադդամին վստահել չի կարելի: Այսինքն՝ Քամել եղբայրներին Իրաք վերադարձնողները հասել են իրենց նպատակին: Իրաքի դեմ պատժամիջոցների վերացումը հարցականի տակ է դրվել:

Իսկ Սադդա՞մը: Մի՞թե բարդություններից խուսափելու համար չէր կարող փեսաներին չսպանել: Ոչ, չէր կարող, քանի որ նրա իշխանությունը տոհմի, ընտանիքի ու անձնական նվիրվածության վրա եւ ոչ թե կուսակցությունների կամ էլ կոմպետենտ մարդկանց վրա է հենվում: Երկիրն ու նրա կողմնակիցները նրան էին նայում եւ նա պետք է ցույց տար, որ դավաճաններին գթություն չի լինելու, թեկուզ եւ նրանք մոտիկ բարեկամներ լինեն: Բոլոր մաֆիաներն էլ այդպես են վարվում: Այժմ մի բան է մնում պարզել: Կխնայի՞ Սադդամն իր դուստրերին, թե՞ ոչ: Ելնելով այն բանից, որ նրա դուստրերը հայտարարել են, թե ամուսիններն իրենց իբր բռնի ուժով են Հորդանան տարել, երեւի թե այս անգամ նրանց ներեն:

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

ՇՐՋԱՆ

Ռուսական զորքերը կթողնեն Ինգուշիան

ՆԱԶՐԱՆ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍ: Ինգուշիայի նախագահի մամլո ծառայության տարածած հայտարարության համաձայն, ռուսների ձեռնարկած գրոհի արդյունքում հանրապետության Արշթի լեռնային ավանում զոհվել է առնվազն 4 խաղաղ բնակիչ: Փետրվարի 25-ի առավոտյան Ինգուշեթիայի նախագահ Ռուսլան Աուշեւը մեկնել է Չեչնիայի հետ սահմանագլուխ, որտեղ տեղակայված են ՌԴ զինված ստորաբաժանումները: Ինգուշիայի փոխնախագահ Բորիս Ագապովի խոսքերով, ռուսական բանակի 58-րդ դիվիզիայի հրամանատար գեներալ Տրոշեւի հետ ձեռք է բերվել պայմանավորվածություն ռուսական ստորաբաժանումներն Ինգուշիայից դուրս բերելու վերաբերյալ: Ինգուշիան մեղադրանք էր ներկայացրել Կրեմլին իր տարածքում կատարված հրետակոծումների համար, սակայն ՌԴ պաշտպանության նախարարությունը հայտարարել էր, թե այդ ամենն ուղղված է բացառապես չեչեն անջատողականների դեմ, որոնք թաքնված են Ինգուշեթիայի սահմանի մոտ գտնվող Բամուտ լեռնային գյուղի շրջակայքում: Փետրվարի 24-ին Մոսկվայից վերադառնալուց հետո Աուշեւը հայտարարել էր, թե «Կրեմլը փորձում է ներքաշել Ինգուշիան չեչենական պատերազմի մեջ»: Փետրվարի 25-ի ուշ երեկոյան նույն Աուշեւը համոզմունք հայտնեց, որ արդեն փետրվարի 26-ին կարող է հրաման տրվի ռուսական զորքերը Ինգուշեթիայից դուրս բերելու մասին:

Իրանն ընդլայնում է Կասպից ծովում նավթահանման ծավալները

Իրանի ռադիոն հայտնում է, որ փետրվարի 24-ին նախագահ Ռաֆսանջանու ներկայությամբ շահագործման հանձնվեց Կասպից ծովի իրանական նավթահորատման ամենախորը աշտարակը: Բացման արարողությունը Ռաֆսանջանին ասաց. «Այսօր Իրանի համար պատմական օր է, հատկապես Մազանդարանի նահանգի համար: Մենք անցյալում օգտվում էինք Կասպից ծովի փոքր հանքահորերից, սակայն այժմ, իրագործվող ծրագրերի շնորհիվ ավելի մեծ պաշարներից ենք օգտվելու, եւ առաջայում երկրորդ աշտարակի տեղադրումով Մազանդարանում կբարգավաճի նավթաքիմիական արդյունաբերությունը»: Այս հորատման աշտարակը հնարավորություն է տալիս հասնել վեց հազար մետր խորության նավթաշերտերին:

Ա. Գ.

ՄԱՄՈՒԼ

Թուրքական «Բելգիա» հրատարակչատունը հրատարակել է «Մուսա լեռան քառասուն օրը»

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ստամբուլի «Մարմարա» հաղորդում է, որ թուրքական «Բելգիա» հրատարակչատունը, որը Թուրքիայում տաբուները վերացնելու նպատակով ժամանակ առ ժամանակ արտասովոր հրատարակություններ է իրականացնում (ժամանակավորապես, նախորդ տարի հրատարակել էր Վահագն Տատրյանի «Հայկական ցեղասպանություն» գիրքը), օրերս հրատարակել է Ֆրանց Վերֆելի ճեմանավոր «Մուսա լեռան քառասուն օրը» վեպը: Այդպիսի գրականություն հրատարակելու համար հրատարակչատան տիրուհին՝ Այշե Նուր Զարաքոլուն, ժամանակին կալանվել է իշխանությունների կողմից, իսկ որոշ գրքեր հանվել են վաճառքից:

Աբուլֆազ Էլչիբեյին դարձյալ շրջափակում են

ԲԱՔՈՒ, 26 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ: Ինչպես հաղորդել է Բաքվում լույս տեսնող «Ազադլիգ» թերթը, վկայակոչելով Նախիջեւանի աղբյուրներ, վերջին օրերս դարձյալ արգելափակումներ են դրվել Քելեքի տանող ճանապարհին: Դաստաքարի բնակավայրում կենտրոնացված են ռազմական տեխնիկա, հատուկ նշանակության ուժեր եւ Ջուլֆայի գնդի ստորաբաժանումներ:

Ինչպես հայտնի է, Քելեքի գյուղում է ապրում Ադրբեջանի նախկին նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյը, որը հարկադրված էր Ադրբեջանի մայրաքաղաքից գաղտնի մեկնել Հեյդար Ալիեւի իշխանության գլուխ անցնելուց հետո:

ՎԱՐՁՈՎ ԲՆԱԿԱՐԱՆ

Փնտրում եմ վարձով բնակարաններ. 1 սենյականոց՝ գազի հարկում եւ 2-3 սենյականոց՝ բոլոր հարմարություններով: Զանգահարել 58-24-83, 56-29-41 հեռախոսահամարներով:

ՎԱՃԱՌՈՒՄ ԵՆՔ

ՄՈՍԿՈՎՅԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՏԵՏՐԵՐ

ԳԻՆԸ 45 ԴՐ

ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ՁԵՌՆՈՑՆԵՐ (ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԲՐԵԶԵՆՏԻՑ)

ԳԻՆԸ 180 ԴՐ

58-39-96

52-49-68

ԱՅԱՔՍ

Միջազգային տուրիզմ

Հնդկաստան, Սիրիա, Կիպրոս, Եգիպտոս եւ այլ երկրներ

Ավիատոմսերի վաճառք

Սանկտ Պետերբուրգ, Եկատերինբուրգ, Նովոսիբիրսկ, Մոսկվա, Ռոստով, Ալմաթի, Սոչի, Խարկով, Կրասնոդար եւ ԱՊՀ 30-ից ավելի քաղաքներ, Դուբայ, Փարիզ, Աթենք, Բեյրութ, Թեհրան, Հալեպ, Ամստերդամ, Ստամբուլ

ԱՎՍՏՐԻԱԿԱՆ ԱՎԻԱԳԾԻ ՏՈՄՍԵՐ

ԲԵՌՆԵՐԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄ ԲՈԼՈՐ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

Երեւան, Պուշկինի փ. 43/ա, հեռ. 53-69-44, 52-45-61

Անմիջական տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների առաջարկի եւ պահանջարկի մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Ափյուռ»:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23, Արշակունյաց ... Տպաքանակ 3000 ... Ստորագրված է տպագրության 26. 02. 1996 Գինը 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@